

Životopis kronikára.

Kronikár J. Peter Belko, narodil sa v roku 1908 v Il'anove, okres Lipt. Mikuláš, chodil do Národnej školy v Il'anove, do strednej školy v Lipt. Mikuláši a do učiteľského ústavu v Spišskej kapituli. V roku 1928, po skončení štúdií začal učiť v Lipt. Kríži a v roku 1932 od 1. septembra vyučuje na Národnej škole v Trstenom.

V roku 1941 bol poverený vtedajším obecným úradom v Trstenom písaním obecnej pamätnej knihy. Od tých čias úlohu kronikára nepretržite vykonáva. Kronika od roku 1941 do roku 1950, ktorú písal, je zapečatená a uložená na MNV v Trstenom a od roku 1951 začala sa písať nová kronika, ktorá sa začína týmto životopisom.

V Trstenom 15. okt. 1952

Popis obce.

Obec Trstené leží na úpätí vŕšku Dubovca v nadm. výške 639 m. Vŕšok Dubovec meria 706 m nadmor. výšky. Rozprestiera sa na briežkoch tohoto vŕška zo západnej strany. Od okresného mesta Lipt. Mikuláša leží severne na 3 km. Súsedné obce sú: Bobrovec, ktorý je od Trsteného západným smerom vo vzdialenosti 1.5 km, na sever od Trsteného je obec Jalovec, vzdialená 3.13 km a na severovýchod leží obec Smrečany vzdialená 2.57 km. Spojenie medzi týmito obcami nie je pohodlné, cesty, ktoré spájajú obec Trstené a týmito susednými obcami, sú poľné cesty, len cesta vedúca do Lipt. Mikuláša je cesta upravovaná, vysýpaná štrkom, o ktorú sa stará štátny cestár.

Chotár obce je rozložitý, susedí na východe so smrečianskym a s vrbičským chotárom, na juhu s ondrašoveckým, na severe s jaloveckým chotárom. Je to chotár poľný, vŕškovitý, najväčší vŕšok je spomínaný Dubovec. Sklon chotára je južný, východná časť chotára zvažuje sa na východ a západná časť má svah západný. Vrchol Dubovca je rovina. Pri potoku Jalovčianka nachádza sa tiež rovina. Pôda je zväčša hlinitá, len u BAANOV(5 str. dolu) je pôda čierna, severne od Trsteného sú polia tiež s čiernou zemou, čiastka je mokrá, a preto, že sú tam bariny, menujú túto časť chotára "Bariny". Celý chotár meria 716 kat. j. to je 414 ha. V tomto chotári majú pozemky Vrbičania, Jalovčania, Smrečania aj Bobrovčania. V trstianskom chotári rastú nasledovné stromy: vŕby, jelše, jasene, lipy, vŕby košíkárské, na Dubovci aj pár dubov, v hájiku: borovica biela (pínus alba), borovica čierna (pínus nigra), a niekoľko svrčín. Z ovocných stromov: jablň, hruška, slivka, slivka čierna, bystrická, durancie, višne. Zverina: zajac, liška, borsuk, straka, vrana, ďateľ stredný, sýkorky, vrabce, kaňa, hýle, pinky, strnádky, kukučka, sova, škovránok, lastovička domáca, lastovička obecná, škorec, slávik a iné.

Podnebie je stredoliptovské, zrážok menej ako v obciach pri horách.

Obec Trstené má národnú školu vystavenú z tehál, ktorá bola cirkevná, v roku 1942 obecná a teraz národná. V obci nachodí sa starý románskym slohom stavaný r. kat. kostol a pri ňom je drevená zvonica, stará vyše štyristo rokov, chránená Pamiatkovým úradom. Obecného majetku, ako takého, v roku 1944 nebolo, len obecné cesty.

Obyvateľstvo v roku 1944 bolo zamestnané zväčša na poľnohospodárstve a len málo občanov chodilo do zamestnania. V obci žilo 317 ľudí národnosti slovenskej, náboženstva r. kat. 143 ľudí, ev. a. v. 171 ľudí, 3 adventisti. Bytové pomery boli primerané. Jazykové zvláštnosti sú

napríklad v slove konár – mnohí hovoria "gonár". V obci bol iba obecný úrad. Kultúrne podniky prevádzali sa v škole a osvetovú činnosť prevádzala škola a mládež. Roľníci obrábali pôdu železným pluhom, mlátili mláťačkou a cepami. Podomácky tkalo sa plátno, ale len ojedinele, súkna sa tkalo viac. Na Trstenom bol valcový mlyn a pila, kolár, stolár a hostinec.

V rokoch 1942 - 1944 vyše dediny na Priepadline vypaľoval Homolka z Bobrovca v malej tehelni izolačné rúry z hlíny. Nachádza sa tam sivá, mazľavá hlina, ktorá je veľmi dobrá na tento cieľ. Homolka postavil tam tehliarsku pec a sušiareň, mal tam aj stroje, toto všetko bolo zničené cez vojnu.

Povstanie.

Písal sa rok 1944, vojna zúrila ďalej a približovala sa rapídne i k našej obci. Kde – tu tajne organizovali sa chlapi, aby keď príde hodina, zasiahli do oslobodzovacieho boja. Tvorili sa tak partizánske skupiny, ktoré sa zoskupovali v horách. I z obce Trstené šli mnohí chlapi medzi nich, neskôr prišli domov, len Peter Piatka, vracajúc sa domov bol chytený a odvečený do Nemecka, vrátil sa po vojne. Pod stromami a v bunkeroch vyčkávali partizáni na povel. Mali mnoho starostí; nemali jedla, teplého odevu a obuvi. Nemci vedeli, že v slovenských horách organizujú sa slovenskí a cudzineckí dobrovoľníci – partizáni – preto na nich číhali dňom i nocou. Lietadlá vyrušovali svojim hukotom obyvateľstvo z nočného spánku, mysleli si ľudia, že to sú nepriateľské lietadlá, to však boli lietadlá ruské, ktoré dovážali smelých bojovníkov na naše územie, aby tak pomáhali organizovať našich dobrovoľníkov, partizánov, ktorí sa ukrývali v lesoch. Lietadlá súčasne dovážali potravu, zbrane, výstroj, teda to, čo bolo potrebné ku oslobodeniu našej vlasti.

Prišiel mesiac august, slnko ohrievalo zem a na nej zlatisté klasy budúceho chlebička. Ľud na poli pracuje pri svojom budúcom chlebičku, chlapi, ktorí ostali doma, kosili, ženy hrabali a deti prestierali provriera, aby práca šla od ruky. Bolo to 29. augusta 1944, keď predpoludním zazneli silné výbuchy v našom okresnom meste v Lipt. Mikuláši. Niektorí ľudia sa prekvapili, iní boli o tom informovaní čo bude tohto dňa. Začalo sa Slovenské národné povstanie, ktoré malo ten účel, aby nepriateľa slovenského pracujúceho ľudu zo svojej zeme vyhnala a tak, aby prispelo čím prv ku ukončeniu hroznej vojny a k oslobodeniu ČSR. Ľudia z Mikuláša utekali do okolitých obcí s batohmi pred strachom, čo bude ďalej. Hovorili: "Nemci sú silní, majú zbrane...naši nemajú." Zmätku bolo hodne – mnohí utekali do hôr a tam aj 4 až 6 dní bývali. Na Trstené prišlo v tomto čase mnoho ľudí z Lipt. Mikuláša, tu bývali. V školách sa nevyučovalo za celý september, začalo sa učiť 1. októbra.

Občania, ktorí boli doma, pomáhali partizánom dovážať zásoby vozmo i na chrbtoch. Obec, ako taká, zapojila sa tiež do oslobodzovacieho diela a pomáhala ako mohla – zrnom, múkou, mäsom a inými potrebnými vecami.

Keď sa vojnové udalosti blížili až k nám, dostali sme do obce vyše 300 ľudí evakuovaných z východného Slovenska. Boli to ľudia zo Stropkova, Oľky, z Humenného atd. Bolo treba pre nich zaistiť byty, aby aspoň ako – tak mohli sa títo ľudia vyspať a najesť. Keď prišli, obec sa postarala, aby dostali teplého gulášu, sossbieralo sa pre nich zemiakov, slaniny, múky, mlieka a iné. Evakuovaní doniesli si so sebou to, čo mohli, niektorí si priviedli kone a kravy. Z obce odišli len vtedy, keď nemecká armáda nariadila obyvateľstvu z obce evakuovať. V januári 1945 prišli do obce Trstené nemecké vojská, ktoré začali kopat' zákopy a stavať bunkery. K týmto prácam boli nútení i chlapi, ktorí doma ostali. Kopalo sa pozdĺž Dubovca a na Vrbičkom háji. Front sa priblížil celkom blízko k obci. Prvé strely dopadli do obce 2.

februára, ktoré začali vybuchovať, ľudia sa od strachu desili a ukrývali do pivníc, v ktorých žili deväť týždňov. Boje boli silné, lebo na vršku Dubovci boli porobené bunkere. Keď sa strhol boj, v snehu, v chumelici, mnohí chlapi prešli do Smrečian a až na Pribylinu a kde – ktorý ku rodine a známym. Prvý silný boj odohral sa dňa 3. marca, kedy vtrhli do obce oslobodzovacie vojská sovietske a československé, ktoré neskoršie z obce ustúpili. Až 4. apríla 1945 podarilo sa vytisnúť z obce vojská nemecké a maďarské. Občania a evakuovaní museli po prvom útoku dňa 17. marca z obce evakuovať. Evakovali do Trnovca. V obci neostalo žiadneho statku. Sypárne boli vydrancované, pivnice tiež, takže, keď sa občania vrátili z evakuácie, nenašli ničoho, zalamovali rukami a slzy zalievali oči; obloky rozbité, niektoré domy zrúcané, ako Zuzany Haluškovej, cez frontu zhoreli humná Z. Haluškovej, Jánovi Dančíkovi, Jánovi Murgošovi a humno Jozefovi Piatkovi.

Dňa 16. februára 1945 boli z obce odvezení Štefan Gajanec, Miloš Trnovský, Rudolf Repa a Blažej Haluška niekde do Rakúska, vrátili sa po vojne.

Cez vojnové operácie prišli o život tieto osoby: Mária Brziaková, matka piatich detí, Rudolf Trnovský, Jozef Gajanec, Vladimír Trnovský a z evakuovaných Rotko a Kmeť. Ranení boli: Júlia Piatková, Ján Vozárik, Ján Momko, Elemír Repa, Július Kello, Emil Habarka.

Revolučný národný výbor bol utvorený mimo obce, schválený bol doč. MNV vo Važci, predsedom tohto bol Peter Krajčí, babin; tajomníkom Dušan Dančík. Po tomto rev. MNV prevzal obecné vedenie Vladimír Krajčí, ako predseda dočasného miestneho národného výboru. Tajomníkom bol Ján Piatka. Dočasný miestny národný výbor bol zložený z dvoch strán politických a to zo strany komunistickej a demokratickej. V obci bola za rev. národ. výboru utvorená milícia, ktorá sa starala o poriadok a bezpečnosť. Dočasný miestny národný výbor obdržal podporu pre občanov pre kone, statok a tiež aj na hospodársky majetok a na obytné poškodené domy. Túto podporu rozdeľoval miestny národný výbor. Doklady sú v archíve MNV v Trstenom. Za vydanie spoľahlivosti politickej vyberal doč. miestny národný výbor poplatok až 200 Kčs. S delbou peňazí mnohí neboli spokojní, jedni nadávali, iní mlčali. Práce bolo mnoho, nebolo záprahov, nebolo čo siať. Sialo sa len na niektoré zeme, lebo pole bolo zamínované, občania toto museli odstraňovať a len tak pole obrobiť. Niektorí boli pri odstraňovaní mín zabití alebo ranení. Zabitý bol Peter Matejka a jeden vojak, ranený bol Štefan Vozárik, ktorý zraneniu podľahol. Keďže bolo mnoho práce okolo domov a bočných stavísk, preto obecné práce sa nekonali. V poli a v lese našli sa vojaci zabití a roztrhaní, týchto obec dala pochovať na svoj cintorín a dala im zhotoviť kríže. Ich totožnosť nebola zistená. Neskoršie boli pozostatky vybrané a odvezené do spoločného cintorína v Lipt. Mikuláši. Vojnou poškodení občania obdržali na úhradu svojich škôd sumu 900 000 Kčs, z ktorých peňazí čiastočne opravili svoje vojnou poškodené obytné a hospodárske budovy. Z preddavku 900 000 Kčs pripadá na jednu obytnú a hospodársku usadlosť 20% odhadnej výšky sumy.

26. mája 1946 konali sa voľby do Národného zhromaždenia. V obci pristúpilo k urnám 171 zapísaných voličov. Voľba sa konala v obecnej kancelárii na hornom konci dediny, volebným komisárom bol Peter Hrtko, úradník z Lipt. Mikuláša. Výsledky boli nasledovné:

Komunistická strana 33 hlasov

Demokratická stena 132 hlasov

Strana práce 5 hlasov

Strana slobody 1 hlas

V roku 1946 niektorí roľníci kúpili kosacie, kopacie stroje, pluhy, pumpy na hnojovku, na ktoré štát udelil podporu až do výšky 75 %, sú to nasledovní gazdovia: Vladimír Krajčí, Jaroslav Dančík, Ján Dančík, Ján Krajčí, Ján Murgon a iní.

Okolo obecného cintorína boli vyrastené pekné svrčiny, tieto boli v roku 1947 vyrúbené a odpredané, lebo okolo cintorína bol v tomto roku urobený nový drôtený plot so železnými stĺpmi. Práca oplotenie sa skončila až v jeseni. Oplotenie stálo 40 000 Kčs. Obec prevádzala toto oplotenie v rámci dvojročného hospodárskeho plánu.

V roku 1974 zložili sa 36 občania vo forme akcií na novú mláťačku. Jedna akcia činila 1000 Kčs a zakúpili novú mláťačku a elektrický motor. V tomto čase boli na Trstenom dve mláťačky.

V roku 1947 zima bola primeraná, snehu nebolo veľa, odmäku bolo málo, tak že príchodom teplejších dní sneh nepozorovane zmizol a začali sa jarné práce v záhradách a na poli. Jar sa ukázala veľmi príjemná, roľníci orali a siali "nádej" našu do zohriatej a ovlaženej zeme. Pole sa rozzelenelo a dýchalo slobodnou vôňou zlatistého jarného slniečka. Stromy kypeli kvetnou nádherou. Chrústov bolo veľmi málo, nádej na ovocie ružovela. Prichádzali letné mesiace, ale vlhky na zasiatie polia nebolo, dážď nepršal, len kedy-tedy pár kvapák ovlažilo smädnú zem a mdlé rastlinky. V studniach sa voda mýňala, mnohí občania chodili pre vodu na potok Jalovčianku. Zelená trávica pre nedostatok vlhky chradla, ba celkom vyschla. Chotár obce na šťastie má aj vlhkejšiu hlinitú pôdu, ktorá tie prvé výdatné dažde čiastočne na dlhšiu dobu zachovala. Obilniny vyrástli, ale nie tak ako v predošlé roky, na tak vysoké a silné. Sena, zeleného krmu, bolo omále, prišla i žatva, na ktorú každý dychtively očakával. No naši gazdovia, roľníci svoje práce robili statočne a keď išli žať, žali priemerne dobrú úrodu. Úroda nebola nadpriemerná v chotári, ale vcelku dobrá. Bola lepšia ako na južnom Slovensku. Zemiaky boli pekné, kapusta zlá. Ovocia bolo hodne, ale mnoho červavého a pre suchotu mnoho opadávalo. Aby obyvateľstvo ČSR bolo uchránené od hladu, ujednala vláda ČSR so Sovietskym zväzom obchodnú zmluvu, situácia sa i u nás podstatne zlepšila. Tu ukázal Sovietsky zväz svoju štedrú ruku a pomohol nám i na poli chlebovom.

V roku 1947 obdržala obec 700 000 Kčs na stavby obecných ciest, na mosty a na obecný dom. Ešte vo februári v tomto roku jednalo sa o stavbe kultúrneho domu, boli zhotovené aj plány, malo sa stavať na "Hôrke", toto sa však neuskutočnilo. Cesta tiež nebola opravená, len vápencom vysypaná. Roľníkom boli predpísané kvoty na odovzdávanie obilia pre verejné zásobovanie obyvateľstva. Ukazovalo sa, že takto získané obilie postačí na výživu pracujúceho ľudu, to však nestačilo, kde-tu bolo počuť, že sa predáva "načierno", táto vojnová a povojnová pliaga ani po dvoch rokoch vojny nevymizla zo srdc niektorých ľudí. Za jedno slepačie vajce platilo sa na "čierno" až 8 Kčs pred Vianocami, mlieko 1 l bol za 8 Kčs, živá váha 1 kg kŕmnik od 80 do 100 Kčs. Potraviny: múku, cukor, masť, mäso a iné boli v týchto rokoch na lístky, textil na body. Mnohí kupovali veci, ktoré nepotrebovali, peňazí teda bolo mnoho, lebo skutočne vládol medzi ľuďmi čierny obchod. Na Trstenom sa však nevyskytol taký prípad, žeby niektorý občan pre predražovanie bol potrestaný, hoc i v obci Trstené "čierny" obchod jestvoval.

Keď vláda vyhlásila výmenu peňazí na jednu osobu 500 Kčs a ostatné boli viazané na vkladných knižkách, v našej obci nevyskytnul sa rušivý prípad, sem-tam si ľudia pošemrávali ale prijímali to ako za samozrejmosť. Vypisovali sa prihlášky na vklady. Rekonštrukčné

práce sa v obci ako-tak dost' rýchlo skončili. Nové domy postavili: L. Halušková, Jozef Piatka. V januári 1948 boli jednotlivcom poukázané peniaze na vecné vojnovou zapríčinené škody.

V roku 1948 vo februári, teda v dvojročnici, kúpili občania od Bartolomeja Sekana, obyvateľa z Lipt Mikuláša za 460 000 Kčs nedokončený dom i s príslušným pozemkom na obecný dom, kultúrne ciele, verejnú knižnicu a na obecnú kanceláriu. Odkúpený dom sa začal dokončievať v roku 1948 a do úžitby na určené ciele sa prevzal až roku 1950.

Obec Trstené obdržala v roku 1944 ovocné stromky, z ktorých 18 kusov bolo vysadených na "Hôrke" a ostatné boli rozdane jednotlivcom. Úrad národných výborov bol v Bobrovci aj matričný úrad. Vedúcim bol Olejník, po ňom Štefan Čurila, ktorý na jar v roku 1947 vzdal sa tohto úradu a na jeho miesto prišiel Michal Ivanko.

Z Trsteného odišiel na južné Slovensko Adam Matejka i s rodinou a Ján Korman s rodinou. Ján Korman si na Trstenom predal pole i dom a Matejka si dom a pole ponechal a dal do prenájmu. Matejka sa na Trstené vrátil i s rodinou v roku 1951, Korman sa tiež vrátil, ale býva v Ondrašovej.

Zákonom o školách z roku 1945 vyhláseným Slovenskou národnou radou v Bán. Bystrici bola poštátnená aj Obecná ľudová škola v Trstenom, ktorá bola tiež vojnovými udalosťami značne poškodená, vyše polovicu lavíc bolo zničených, pomôcky roztrhané, knižnice tiež, okná vybité, ploty zničené. V roku 1946 bola v obci utvorená Miestna osvetová rada na jej čele s predsedom Vladimírom Krajčím, ktorá sa starala o ľudovýchovnú činnosť v obci. V tomto roku bol založený Jednotný sväz slovenských roľníkov, ktorý nevyvíjal žiadnu činnosť, predsedom bol Vl. Krajčí, iných spolkov nebolo.

Obecným strážnikom, sluhom cez tieto roky bol Ján Vozárik, muž hluchý, ale svoje povinnosti si svedomite končil. Starostovia a predsedovia, keď sa s ním chceli niečo dohodnúť, alebo i občania, museli mu napísať svoje veci a on si prečítal a vedel o čo ide. V noci trúbil na trúbe z roha a neskoršie pískal na píšťalke hodiny. Keď niekoho v noci stretol, vždy zakričal: "Spät", alebo "Kto že sa to ešte túla!"

Socialna starostlivosť o starcov bola priznaná mnohým starým osobám, prijali ju s porozumením, lebo starci i na Trstenom žili biedne. Po obci sa túlalo mnoho žobrákov z okolitých dedín, starobná podpora túto okolnosť odstránila. Len ubytovanie niekoľkých rodín nie je také, ako by malo byť. Nachodia sa aj v obci Trstené vlhké a nezdravé byty. Ako aj vyššie spomenuté o bývaní, treba ešte doložiť, že sú mnohé obytné domy bez dobrej pitnej vody, keď sú aj zriadené studne, tie v čase sucha alebo silných mrazov nestačia, bolo by dobre pomýšľať na vybudovanie vodovodu. Hnojovka ešte miestami vyteká na ulicu. Chytlavých chorôb vyskytlo sa len ojedinele, tie boli v zárodku uhasené. V tejto časti sú zachytené udalosti od roku 1944 do februára 1948. Kronikár sa snažil zachytiť udalosti tak, ako sa skutočne odohrávali. Nič sa neskresľovalo, ani nezveličovalo, ba myslím chýbajú podrobnosti, ktoré by čítajúcich najviac zaujímali tieto žiaľ nikto nezaznamenával.

Táto čiastka kroniky je napísaná v decembri v roku 1953.

Od februára 1948 do konca r. 1950.

Februárové udalosti v obci prebiehali ticho. Komunistická strana v obci prevzala vedenie, utvoril sa akčný výbor na čele s predsedom miestnej organizácie KSS Petrom Mikulášom. Mnohí členovia bývalej demokratickej strany vstúpili do miestnej organizácie KSS a svoje obecné funkcie statočne ďalej plnili v duchu ľudovodemokratickom.

Po víťaznom Februári 1948 prišla jar, polia obschli, roľníci začali pracovať na poli asi 10. apríla, ale prišli dažde, museli asi týždeň obsievanie poľa nechať, až po týchto chytili sa plnou parou do práce. 11. apríla 1948 bola v obci prevedená národná smena víťazstva. Do smeny sa zapojilo občianstvo a žiactvo. Žiactvo zbieralo odpadky: železo, handry, farebné kovy. Zozbieralo sa tri vozy odpadkov. Starší vysadili na cimiteri vyše 100 kusov stromkov a vyčistili ulicu od blata.

V jar 1948 rozkvitli sa stromy veľmi pekne, naplno. Myslelo sa že bude ovocia veľmi mnoho, no, nestalo sa tak, objavilo sa veľmi mnoho chrústov, ktoré obžrali kvitnúce stromy dohola. Čo neobžrali chrústy, zničil ľadovec. 14. mája v odpoľudňajších hodinách strhla sa veľká búrka, ktorá doniesla so sebou kamenec, ktorý zničil čiastočne obilie, kvety stromov, voda vymyla posadené zemiaky, bolo ho hodne, sypal sa ako z vreca. Od 10. mája do 15. mája prevádzal sa v obci súpis kultúr a osevu poľnohospodárskych plôch. Túto prácu konal P. Belko, riad. školy za pomoci dvoch študentov Kornela Krajčí a Jozefa Gromu.

30. mája 1948 konali sa voľby do Ústavodárneho národného zhromaždenia. V obci volilo 173 zapísaných voličov. Na jednotnú kandidátnu listinu NF (národný front) volilo 131 voličov, bielych lístkov bolo odovzdaných 42 hlasov.

6.-8. júna mnoho pršalo. Na horách možno ešte viac, takže 7. júna potok Jalovčianka sa veľmi vyzdvihol a vyliat sa z koryta na lúky a polia. Narobil mnoho škody najmä na brehoch, vzal drevený most pri Sekanovi, ktorý spájal obec Trstené e obcou Bobrovec. Chlapi zotínali v lese stromy, aby odrážali vodu, ktorá brala nemylosrdne brehy. Neskôr, keď voda upadla, narážali vodu do pôvodného koryta a upravovali brehy. Most sa ešte vtedy nerobil. Miesto mosta spravili provízorné lavice, ktoré boli zpočiatku veľmi slabé a veľmi sa hojdali, ľudia sa báli po nich chodiť. Pozdejšie bola urobená lavica silnejšia a širšia.

Dňa 3. júla 1948 bolo v Bobrovci komisionálne jednanie pre utvorenie strednej školy so sídlom v Bobrovci pre obvod: Trstené, Jalovec, Pavlova Ves, Bobrovček a Beharovce. Za obec Trstené bol prítomný Jaroslav Dančík, predseda dočasnej správnej komisie a Peter Belko, riad. školy. Dočasná správna komisia obec Trstené na svojom zasadnutí sa uzniesla, že žiadne dobrovoľné záväzky na zriadenie strednej školy v Bobrovci neberie a odvoláva sa na školský zákon, ktorý hovorí, že deti v okruhu 5 km môžu chodiť do takýchto škôl. Obec Trstené je od Lipt. Mikuláša vzdialené len 3 km. Preto dočasná správna komisia nechcela pristúpiť, aby deti z Trsteného chodili do Bobrovca. Povereníctvo školstva a osvetu určilo obvod ten, ktorý bol vyššie spomenutý.

Úroda chlebovín bola lepšia, len zemiakov sa v chotári veľmi málo urodilo. Sena a trojky bolo priemerne obstojne. Kapusty boli u nás slabé. Roľníkom boli predpísané kontingenty pre verejné zasobovanie obyvateľstva. Odovzdáva sa podľa množstva pôdy: mäso, obilie, vajcia, mlieko a zemiaky.

Od 11. októbra do 30. okt. 1948 bola opravená vojnou poškodená školská budova. Opravu previedol Peter Mikuláš, murár. Na túto opravu bolo povolené zo štátnych prostriedkov 20 000 Kčs. Budova bola opravená, ale ploty ostali neobnovené.

100-té výročie zrušenia poddanstva, 100 rokov od prvého slovenského shromaždenia v Lipt. Mikuláši, 30. výročie založenia ČSR a 4-té výročie Slovenského národného povstania, boli v obci pripomenuté slávnostnými akadémiami.. Okrem týchto osláv usporiadal AV (akčný výbor) a KSS s MOR a školou aj iné pripomenutia a to: Sviatok práce, voľbu prezidenta Kl. Gottwalda, 31. výročie Okt. revolúcie v SSSR, narodeniny prezidenta Kl. Gottwalda. V obci boli prevedené prednášky na rozličné tématy. Občania svoje povinnosti riadne plnili a preto splnili i program vlády, dvojročnicu. V dvojročnici neuskutočnili dokončenie obecného domu, lebo materiál chýbal. V decembri 1948 sa organizoval mládež, ktorá utvorila organizáciu "Sväz slovenskej mládeže". Za predsedu ČSM bol zvolený Vladimír Vozárik.

Sme na prahu päťročného hospodárskeho plánu ČSR. V obci sa plánuje, od zapojenia občanov do budovateľského úsilia závisí úspešné skončenie 5RP, závisí lepší zajtrajšok a šťastie pracujúceho ľudu. Vo februári obecní činitelia rozpisovali pre každého hospodára výrobný plán a uzatvárali jednotliví pôdohospodári zmluvy so štátom, v ktorých sa zaväzovali, že predpísané množstvo obilia, statku, zemiakov a iného vypestujú a z toho určitú čiastku odvedú pre verejné zasobovanie. Tieto veci šli v obci ľahko, hoc aj niektorí trochu šomrali, lebo nevedeli, čo to znamená. Výrobné zmluvy boli všetky podpísané.

Dňa 13. februára 1949 usporiadala mládež divadelné predstavenie v Národnej škole za vedenia P. Belku a Jána Brziaka. Odohral sa kus "Rozmajrín". Herci neskoršie podnikli zájazd do Bobrovca, Kde odohrali túto hru ešte raz, za získané peniaze kúpilo sa 30 stoličiek pre budúci kultúrny dom.

V Bobrovci bola 20. februára 1949 otvorená stred. škola, do ktorej majú povinne chodiť aj deti z Trsteného. Na otvorení sa zúčastnili za obec Peter Krajčí, kolár, Arpád Haluška, Peter Mikuláš a Peter Belko, riad. školy. Otvorené boli dve triedy.

Nestále počasie dlho trvalo, oračka započala sa len 19. apríla aj to ešte bolo vlhko. Stromy kvitli, pravda, najviac jablone a hrušky, slivky kvitli len málo. Keďže v roku 1948 neurodilo sa zemiakov, museli roľníci na jar nakupovať zemiaky kde ktorý mohol za neprimerané ceny, až 600 Kčs za 1q, len neskoršie došla zásielka od štátu 1q po 250 Kčs. Preto, že zemiaky boli čiernou zemou zamazané, nazvali ich "čiernou švábku". Táto sa v našom chotári neurodila. Po oračke pribrali sa občania stavať most ponad potok Jalovčianku, ktorý bol pred rokom povodňou vzatý. Materiál na most bol prichystaný ešte v zime. Stavbu mostu prevádzal občan Ján Šefranka, tesársky majster. Náklad na most činil 222 496 Kčs, stavba bola ukončená 15. júna 1949.

V septembri 1949 v popoludňajších hodinách, keď väčšina občanov bola na poli, vznikol u Petera Mikuláša požiar, ktorý zapríčinili Martin Krajčí a Jarmila Mikulášová, deti, ktoré sa hrali pri stohu slamy so zápalkami. Na šťastie stoh bol ďalej od bočných stavísk. Slama zhorela, iná väčšia škoda sa nestala. V októbri a novembri bola dokončená stavba obecného domu. Na stavbe pracoval Peter Mikuláš a Ján Žemba. Materiál zaobstarával Peter Krajčí, kolár, obecný pokladník. Náklad na dokončenie stavby obecného domu a zariadenia činil 782 162 Kčs.

2. novembra škola a občania previedli podpisovú zdravicu k 70 narodeninám s. Jozefa V. Stalina.

Nádeje do budúcnosti kvitnú i našej obci rozkvitla dávno túžená nádej, aby sa odohrávali divadlá, usporiadali zábavy a iné kultúrne podujatia. V roku 1949 bol postavený, ba lepšie

povedané, dokončený obecný dom. Má dosť veľkú divadelnú sieň s javiskom, obecnú kanceláriu a tretiu miestnosť pre mládež a verejnú knižnicu. Dňa 8. januára 1950 bol otvorený obecný dom za prítomnosti zástupcov okresu, obce, okolitých obcí. Na otváracej slávnosti prehovoril za obec Trstené Jaroslav Dančík, predseda MNV, ktorý vo svojom referáte vyzval prítomného zástupcu okresu Vladimíra Bohmera, okres. predsedu, aby sa ujal slova. Vo svojom referáte vyzdvihol spoločnú budovateľskú prácu v obci a v štáte. Obširne sa zapodieval o úsilí vybudovať v našom štáte ťažký priemysel a výstavbu kultúrnych stánkov, ako aj utrpením strany KSS za bývalej ČSR a rozmachom výroby od februára 1948. Okresný predseda bol odmenený za svoj prejav potleskom. Po ňom prehovoril Peter Repa, obchodník z Lipt. Mikuláša, rodák z Trsteného, objasňoval minulosť obce Trstené. Za mládež prehovoril Kornel Krajčí, národná škola spestrila program niekoľkými príležitostnými básňami a spevami. Po oslave bola pre obecnosť usporiadaná tanečná zábava a pre hostí bol podávaný v národnej škole guláš s občerstvením, na ktorom sa zúčastnili z každého domu jedna osoba a hostia z okolitých obcí a okresní činitelia.

12. februára 1950 bola prevezená voľba miestneho národného výboru. Predsedom sa stáva s. Peter Mikuláš, murár za Komunistickú stranu Slovenska, podpredsedom Ján Piatka, roľník, ktorý zastávať má aj pôdohospodársky referát, finančný referát prevzal Peter Krajčí, kolár, nestranník, referát školstva a telesnej výchovy bol pridelený Arpádovi Haluškovi, referát výživy a techniky prevzal Vladimír Krajčí, č.d. 30.

1. marca 1950 konalo sa aj v našej obci národné sčítanie ľudu. Sčítacími komisármi boli Ján Piatka a Vladimír Krajčí, sčítací revizor P. Belko, riad. školy. Ku dňu 1. marca 1950 prítomných obyvateľov bolo 291 duší, 18-ti boli neprítomní. Všetkých obyvateľov ku dňu 1. marca 1950 bolo 309 duší.

Koncom septembra 1950 bola do obce Trstené privedená z Bobrovca telefónna linka. Jamy pre telefónne stĺpy kopali občania ako svojpomoc. Telefonovať sa započalo 28. septembra 1950. Telefónna hovorňa bola zriadená v národnej škole na chodbe.

V roku 1950 v lete bola upravená mlynská cesta za poskytnutej pomoci z 5MP plánu vo výške 50 000 Kčs. Štecovanie cesty prevádzal Peter Mikuláš.

V roku 1950 boli usporiadané rozličné oslavy a akcie, ktoré sa prevádzali v obecnom dome. Bola oslava 25. februára, 80-te výročie narodenín V. I. Lenina, 1. mája občania a školská mládež sa zúčastnila korporatívne na okresných oslavách v Lipt. Mikuláši, 14. mája bola prevezená podpisová akcia za mier na Štocholmskú rezolúciu. Prednášal Veselovský z Ondrašovej.

22. októbra 1949 utvoril sa v obci Sväz československo-sovietskeho priateľstva. Prihlasilo sa 18 členov. Predsedom sväzu stáva sa Anton Groma, úradník.

Jarné práce v roku 1950 sa dosť skoro započali. Bolo vlhko a jarné dažde zabrzdili skorú oračku. Usilovnosť roľníkov však dokázala, že zvýšenou starostlivosťou sa tieto jarné práce pomerne rýchlo skončili. Úroda bola na tento rok priemerná, zemiakov sa urodilo nadpriemer, ovsu slabo, žitá a pšenica pri mlátení dobre sypali.

Kontingenty predpísané na rok 1950 tunajší občania zväčša splnili až a malé vynimky. Dodávka bravčového mäsa bola splnená len na 60 %, lebo v obci ošípané hynuli na obrnu a

na červienku. Prasníc na stanovený počet sa gazdovia nemohli dochovať. Stalo sa i to, že niektoré prasnice pred oprasením zhynuli.

Dňa 25. novembra 1950 Sväz ČSM v Trstenom odohral pokrokovú hru "Kozie mlieko".

Dňa 30. augusta 1950 vo večerných hodinách bola v obecnom dome schôdza občanov, na ktorej sa osobne zúčastnil okresný predseda Vl. Bohmer z Lipt. Mikuláša, ktorý v obširnom referáte vyzdvihol mechanizáciu pôdohospodárstva a splnenie uznesenia IX. sjazdu KSČ a KSS. Hovorilo sa mnoho o podmienkach založenia JRD v Trstenom. Pri tejto príležitosti bol zvolený pre obec Trstené prípravný výbor JRD. Predsedom bol zvolený Jaroslav Dančík, roľník. Členmi boli Peter Haluška, Ján Sekan a Kornel Krajčí za mládež. 14 prítomných sa prihlásilo za myšlienku založiť v obci JRD.

Rok 1951

Týmto rokom nastupujeme do tretieho roku päťročného hospodárskeho plánu nášho štátu. Dva roky päťročnice uplynuli vcelku dobre, vypíname všetko úsilie, aby sme prišli k lepšiemu, šťastnejšiemu a pokojnému životu – pracujeme za mier na každom úseku pracoviska. Snažíme sa lepšie, viac a rýchlejšie dorobiť denných životných potrieb. Preto sa i v našej obci plánuje, rozpisuje, mládež si určuje záväzok 300 hodín odpracovať na brigádach obecných. Miestny národný výbor určil si tiež svoje záväzky v konaní úradných povinností. Preto v januári 1951 robí sa denne, ba i v noci rozpis živočíšnej a rastlinnej výroby a dodávkových povinností na rok 1951.

25. februára 1951 bola usporiadaná miestnym národným výborom spoločná mierová beseda v obecnom dome. Na nej bolo 85 prítomných ľudí.

3. marca 1951 bola prevedená reorganizácia miestneho národného výboru a to tak, aby vedúce úlohy vo výrobe a v rade MNV boli zastúpené členmi KSS. Za okres bol prítomný s. Veselovský.

11. apríla 1951 bol usporiadaný spoločne so všetkými masovými organizáciami MDŽ, na ktorom sa zúčastnili občania a žiaci, ktorí obohatili program kultúrnou vložkou.

1. apríla 1951 navštívil miestny národný výbor Mandák z Liptovského Mikuláša, ktorý bol na exkurzii v Sovietskom zväze. Prišiel povedať, čo skúsil, videl, hovoril o hospodárskom vzostupe sovietskeho človeka.

19. mája prednášal v miest. org. KSS s. Vlad. Böhmer, okres. predseda národ. výboru.

3. júna 1951 bolo v obci prevedené ľudové hlasovanie za pakt mieru medzi piatimi veľmocami. Na ľudovom hlasovaní zúčastnili sa všetci dospelí občania.

Od 4. novembra do 20. decembra bol usporiadaný v obci Mesiac priateľstva so Sovietskym zväzom, v rámci tohoto bola usporiadaná výstava sovietskej knihy, prednesené boli štyri prednášky o SSSR a zorganizovaný bol ľudový kurz ruského jazyka, na ktorý sa prihlásilo 12 poslucháčov.

Od 15. septembra 1951 do 24. októbra 1951 bol postavený okolo školskej budovy a záhrady nový drevený plot. Prácu prevádzal Ján Šefranka, pomáhali mu nasledovní občania: Arpád

Haluška, Ernest Repa, Peter Krajčí, babin. Bol postavený z 5MP plánu v obnose 26 000 Kčs. V decembri 1951 začal sa prehĺbovať jarok vedúci z Trsteného k Mútniku od čísla 66 až ku cmiteru. Túto prácu prevádzal Jaroslav Dančík, financovaná bola tiež z 5MP plánu.

20. decembra 1951 bola prevedená spoločná oslava narodenín s. J.V.Stalina, ktorý sa dožíval 72 rokov. Na slávnosti boli prítomní občania a školské deti. V tento deň bol ukončený aj Mesiac SČSP a výstava kníh. Na rozpredávaní kníh mala najväčšiu zásluhu Anna Mikulášová a Anna Brziaková, ktoré ako dvojica chodili z domu do domu a podarilo sa im predat' mnohé knihy.

Okrem už spomenutých osláv boli i mnohé iné: 1. máj, občania a školská mládež šla na oslavy prvomájové do okresného mesta, 30. výročie vzniku KSČ, narodeniny prezidentove, oslava začiatku a ukončenia školského roku, deň armády, 7. november (Veľká októbrová socialistická revolúcia).

V tomto roku nebola najlepšia úroda, trval lístkový systém na potraviny a šatenky na textil. Jestvovali i čierne ceny. Kontingenty boli vyrubené podľa veľkosti majetku, ktoré boli plnené podľa dodávkových zmlúv, ktoré boli písané pre každú hospodársku usadlosť. Ošipané hynuli na obrnu a sliepky na hydínový mor. V septembri boli sliepky očkované sérom "H-vakcínom", niektoré sliepky po zaočkovaní zhnuli, ale mnohé boli zachránené.

Zakálanie kŕmnikov prevádzalo sa na zakáladie listy, bola predpísaná dodávka masti. Masť sa zanášala ku mäsiarovi do Bobrovca.

Staré kroniky podľa nariadenia museli byť zapečatené a uložené na miestnom národnom výbore. Od roku 1944 sú založené nové kroničné knihy, do ktorých sa má písať od roku 1951 tak, ako udalosti v obci nasledujú.

Zápis do kroniky má byť prevedený len po schválení radou MNV. Tento obsah kroniky bol schválený radou MNV v Trstenom dňa 1. februára 1954.

Škôlka pri Sekanovi daná do úžitby škole v roku 1866 bola v tomto roku vymenená za pozemok, ktorý dal Ján Sekan na škôlku niže dediny na "Lucernisku". Bývalá škôlka stala sa majetkom Jána Sekana a Lucernisko škôlkou. Výmena sa previedla takto: za 1 m² škôlky dal Ján Sekan 1,75 m² Lucerniska. Škôlka merala 692 m² a Lucernisko meria 1203 m². Výmenu previedol Miestny národný výbor v Trstenom s Jánom Sekanom, obyvateľom z Trsteného. V bývalej škôlke rástli slivky čierne, durancie, bystrické a dve jablone, jedna z nich mala veľmi dobré, trváce jablká. Stromy vyrúbali Ján Sekan a nasadil tam mladé stromky. Lucernisko má pôdu hlinitú najmä hornú polovicu, dolná polovica ja zem čierna.

Rok 1952

Rokom 1952 vstupuje i obec Trstené do štvrtého roku päťročného hospodárskeho plánu. Zvýšená je požiadavka u roľníka, aby mal vyššie hektárové výnosy, robotník a inteligent vyššiu produktivitu v práci, či za strojom a či za písacím stolom. Zásobovacie opatrenie postihlo i v našej obci mnohé osoby, najmä tie, ktoré vlastnia pôdu do 2 ha.

Politická vyspelosť obce v tomto roku nasmerovala ešte k socializácii dediny. Politický život niesol sa v smere súkromného vlastníctva a tak i obrábanie pôdy konalo sa nie kolektívnym spôsobom ale jednotlivo. Rozširovanie politických vedomostí vzala si za úlohu MO KSS

(miestna organizácia komunistického strany Slovenska) na svojich straníckych školeniach, ktoré sa prevádzali vo večerných hodinách. Rozširovanie politických znalostí medzi občanstvom mali na starosti aj iné masové organizácie ako ČSM (československý sväz mládeže), SČSP a IV. referát MNV. Chyba stranického školenia bola v tom, že na toto sa dostavovali obyčajne len členovia strany. Politický život ostatných ostal na ich samostatnom čítaní novín, alebo na počúvaní rádia. Mládež po stránke politickej nevyvíjala žiadnu politickú činnosť, hoc miestna skupina ČSM bola dávnejšie zriadená. MNV pri hovoroch s ľudom a pri rozličných slávnostiach a príležitostiach nanášal politickú náplň pre mnohých občanov. Škola, ako predvoj výchovy v obci, pri rozličných oslavách, výročných schôdzach, zasadaniach nanášala vo svojich kultúrnych vložkách ideovo-politické smernice nového života budovateľského vedúceho k socializmu. MNV na čele s predsedom Petrom Mikulášom a tajomníkom Jozefom Madajom mal značný vliv na občanov po hospodárskej, živočíšnej výrobe, vyživovacej, dodávkovej povinnosti. Pri každej príležitosti nabádali občanov, aby si plnili svoje vlastenecké povinnosti. V tomto roku sú v obci dve verejné budovy a to obecný dom a národná škola. V r. 1952 zakúpil MNV pre obecnú kanceláriu stoličky, pokrovce a na obloky rolety. Na školskej budove neboli prevádzané žiadne opravy ani obnovy.

V máji 1952 bol utvorený pri MNV výbor žien. Predsedkyňou sa stala Božena Krajčová. Rada MNV schádza sa dvakrát mesačne a výbor raz za dva mesiace. Keď sú nejaké významné alebo potrebné opatrenia, schádza sa podľa potreby. Pri národnej škole ja zriadené Zdrúženie rodičov a priateľov školy, ktoré sa schádzalo príležitostne. Od 1. septembra 1952 schádza sa pravidelne raz za dva mesiace.

V roku 1952 spravuje obec MNV na čele s predsedom Peterom Mikulášom a Radou MNV, ktorej členmi sú Peter Krajčí, kolár, fin. referent, Peter Piatka, murár, referent pôdohospodársky, Ľudovít Šlauka, cestár, referent výživy, Arpád Haluška, roľník, ref. školstva a osvetu. Na MNV úraduje sa denne, je tam prítomný tajomník. V pondelok a vo štvrtok úraduje v obec. kancelárii kancelárska sila Edita Komorášová, ktorá vybavuje všetku došlú poštu, vydáva potravinové lístky a vedie pokladničný denník a poukazuje výplaty na vecné výdavky MNV a školy.

Tajomník, Jozef Madaj, bol pridelený pre MNV od 1. jan. 1952.

V roku 1952 boli vykopané a vystavené 3 studne z akcie 5MP. MNV bolo poukázané na túto prácu 50 000 Kčs. Studne sú zriadené pre hasičské ciele. Prvá studňa bola vykopaná pri Jozefovi Kostkovi, robil ju Albert Groma a Silvester Gajanec. Druhá pred obecným domom, kopal ju Jaroslav Dančík a Ján Krajčí, tretia bola vykopaná pri Rudolfovi Repovi zo severnej strany, kopal ju Vladimír Krajčí, Ján Murgoň, Ľudovít Krajčí, tieto dve posledné vymuroval kamením Peter Mikuláš. Cesta vedúca do Lipt. Mikuláša bola vysypaná vápencom, opravené boli cesty poľné a to hore Drahými smerom ku Káčerkom.

V obci tohoto roku hospodárilo sa súkromne, len ľan a ovos asi 4 ha boli zasiat spoločne, na ktorej práci pri obrábaní sa spoločne pracovalo. Ľan sa nevydaril, bol krátky, ovos narástol pekný, úroda bola dobrá. Ľan a ovos bol zasiat na rozoranej pasienke, ktorú na jar zoral traktor, ľan bol trhaný strojom, takýto stroj sme v obci po prvý raz videli. V tomto roku bolo málo sena, slamy, obilie bolo priemerné, zemiaky veľké, len málo pod koreňom, lebo bolo cez leto sucho, ovocia nebolo, ďatelina prvá bola dosť pekná, druhá bola slabá, tú, ktorú gazdovia nechali na semä, myši zničili. V roku 1952 vymlátilo sa v obci Trstené: 159,40 q pšenice, 166,80 q žita, 420,69 jarcu, 386,08 q ovsa.

Kontingenty na jednotlivých boli rozpísané. Dodávková povinnosť bola zväčša splnená, len štyria gazdovia niečo nedodali. Mlieko sa dodáva, gazdovia ho nosia do Uramov a nákladné auto denne preň dochádza, len keď sú v zime záveje, tak ho niektorý gazda odvezie na saniach. V roku 1952 prevádzal sa v obci dvakrát zber železného šrotu, zbierali sa makovice, papier, handry. V jeseni mal sa previesť jednotný oševný postup, ktorý sa len čiastočne previedol a tak isto i jesenná hlboká orba.

	1.1.1952:	31.12.1952:
kusov dobytky,	173	178
kráv,	89	97
teliec,	8	34
ošípaných spolu.	70	66
prasníc	12	37
koní	43	28
oviec	181	180
slielok	442	550
husí	51	150

Ročná dojivosť kravy 1 672 litrov

Ročná znáška vajec od sliepky 97 ks

Ročná výmera mlieka 167 200 litrov

Ročná výroba vajec 53 294 ks

Roč. výroba jatočných prasiat 12 463 kg.

Dodávkové povinnosti:

63 ks hovädz. dobytky vo váhe 12 171 kg z toho 360 kg verejný obecný býk.

67 ks ošípaných vo váhe 7 426 kg a 40 ks prasiec vo váhe 300 kg,

spolu 7 726 kg.

350 kg vodná hydina, vajcia 20 774 ks,

mlieka 26 400 litrov

vlny 240 kg

syra 838 kg

medu 29,70 kg

bravčovej masti 594 kg.

Výroba rastlinná:

pšenica

<i>plodina</i>	<i>výmer ha</i>	<i>vypestovať q</i>
pšenica	8,84	124
žito	20,01	316
jačmeň	32,00	464
ovos	36,00	558
ľúšteniny	1,50	18
ľušteniny krmne	5,21	62
zemiaky	40,97	6 142
krmne okopaniny	6,10	2 105
olejniny	1,00	7,2
ľan semeno	4,74	15,2
ľan stonok		199
krmoviny	41,23	
zelenina	1,20	

Celková orná pôda je 198,80 ha.

14.dec. 1952 prevádzalo sa v obci plombovanie krmníkov, prvýkrát v Trstenom.

V r. 1952 nevyskytla sa v obci chytľavá choroba. Občania si zadovážili pumpy, aby mali dobrú pitnú vodu. Niektorým gazdom ešte vždy vyteká hnojovka na ulicu. Bytové pomery sú vcelku dobré, ale nájde sa prípad, že početná rodina žije v jednej maličkovej izbe a to v nízkej drevenici. Sú to Brziakovci, ktorých je sedem na toto malé obydlie.

24. decembra 1952 bol postavený prvýkrát v obci pred obecným domom "vianočný strom", postavil ho Juraj Krajčí a Peter Krajčí, babin. Svetlá elektrické namontoval Matej Krajčí a Alfonz Sekan. V obci tohoto roku boli usporiadané rozličné oslavy, na ktorých vystupovalo žiactvo tunajšej národnej školy, občania ako i žiaci boli na oslavách 1. mája v Lipt. Mikuláši a zúčastnili sa aj dožinkových osláv v Lipt. Mikuláši.

Hasiči obdržali 9 uniforiem vychádzkových a 9 uniforiem cvičných.

Rok 1953

Sme na prahu piateho roku Gottwaldovej päťročnice i obec Trstené snaží sa päťročnicu úspešne splniť. MNV sa tiež usiluje svoje záväzky a ciele uskutočniť. Plánuje sa na MNV a to najmä v pôdohospodárskom sektore. V januári a vo februári robí sa rozpis plôch na jednotlivé hospodárske usadlosti. Podľa rozpisu plôch ustáli sa výška kontingentov na tento rok. Vyčist'ujú sa dodávkové povinnosti ešte do konca januára 1954 a každý občan, ktorý niečo dlhuje podľa dodávkovej zmluvy, sú ochotní rešť splniť, keď nie tým istým produktom ale aspoň náhradným plnením.

5. januára 1953 bola založená osvetová beseda, spravcom tejto bol menovaný Jozef Kostka a tajomníkom Jozef Haluška.

Začiatkom januára ochoreli deti na chrípku, škola uzavretá nebola, hoc vyše polovicu žiakov chybovalo.

25. február bol oslávený v obecnom dome na spoločnej oslave všetkých masových zložiek a obecnstva.

5. marca 1953 zomrel v Moskve J.V.Stalin. Verejné budovy boli vyzdobené štátnymi zástavami lemovanými čiernymi stuhami. 9. marca zišli sa občania na MNV, aby vypočuli z rádia pohreb, veľkého bojovníka za mier, J.V.Stalina.

14. marca 1953 zomrel v Prahe po krátkej ale ťažkej chorobe Klement Gottwald, prezident ČSR. Na verejných budovách viali štátne zástavy lemované čiernou páskou. 19. marca bolo verejné počúvanie pohrebu z rádia organizované MNV a masovými zložkami.

21. marca 1953 zvolilo NS (národné shromaždenie) v Prahe Antonína Zápotockého za prezidenta ČSR. Verejné budovy v obci boli zdobené štátnymi zástavami.

Obec obdržala od OMV – pôdohospodárske oddelenie ovocné stromky, 20 kusov čerešní vysadilo sa pozdĺž cesty vedúcej do Lipt. Mikuláša, ostatné boli vysadené na obecný pozemok pri obecnom dome.

Na oslavy 1. mája, usporiadané v okresnom meste, zúčastnili sa občania a starší žiaci národnej školy.

V noci z 10. mája na 11. mája napadol sneh. Snehová prikrývka činila asi 20 cm. Stromy boli rozkvitnuté, mnoho kvetov omrzlo, najmä na čiernych slivkách a duranciách. Včely pri prelete padali do snehu a zamrzli. Ovce zo salašov museli sa stiahnuť do dedín, gazdovia im skladali seno, aby od hladu nepohynuli. Trst'ania odviezli seno do Kalamenov pre ovce, lebo ich tam dali na salaš.

1. júna 1953 vláda ČSR nariadila výmenu peňazí. Mnohých ľudí táto skutočnosť priviedla do bezradnosti, lebo peňazí skutočne bolo veľa. Predávalo sa za veľmi vysoké ceny a veru aj na "čierno". Obec Trstené, jej občania, vymieňali peniaze v Bobrovci, kde bolo zriadené výmenné stredisko ŠBČS (Štátna banka československá). Mnohí občania vymieňali vysoké sumy starých peňazí, našli sa i takí, čo nemali čo vymieňať. Menila sa na osobu 300 Kčs starých peňazí za 60 Kčs nových peňazí t.j. 5:1, ostatné peniaze menili sa 50:1.

2. augusta 1953 bol v obci otvorený obchod Jednota. Na otvorení zúčastnil sa za okresné vedenie spotrebných družstiev s. Bakoš so svojou manželkou a tajomníčkou, za MNV

predseda Peter Mikuláš, taj. Jozef Madaj a mnohí občania. O význame a o vývine spotrebných družstiev prehovoril s. Bakoš. Škola prispela na otvorenie obchodu kultúrnou vložkou. Vedúcou sa stala Jolana Matejková z Trsteného.

O založení obchodu v Trstenom jednalo sa už pred dvoma rokmi. Hľadali sa vhodné miestnosti, ktoré by vyhovovali pre obchod. Najprv sa rokovalo so s. Uramom, či by v jeho dome, v ktorom mal hostinec, neprevzal obchod Jednotu. Uram na toto nepristal. Hľadal sa iná vhodná miestnosť. Ponúkol svoju obytnú izbu i sypáreň s. Vlad. Krajčí, obuvník. Jeho manželka mala sa stať vedúcou tohto obchodu. Chodila na prax, ochorela a po čase sa tohoto zriekla, z obchodu nebolo zas nič.

MNV neskoršie našiel vhodný dom Anny Vozárikovej, ktorý bol uprostred dediny a v prenájme. Anna Vozáriková bez oznámenia Miestnemu národ. výboru v Trstenom, dom predala Jozefovi Kostkovi, v ktorom mal byť už obchod umiestnený. Obchod zas nebol otvorený a tak sa to preťahovalo, že uplynul jeden rok. O založení obchodu, ale neprestalo sa uvažovať a rozmyšľať i prišlo sa na myšlienku, aby sa obchod umiestnil v obecnom dome v miestnosti, ktorú používala mládež na svoje schôdzky. Rada MNV a výbor s týmto súhlasili a takisto aj okresné vedenie spotrebných družstiev. V obecnom dome prepravila sa chodba, okná a dvere sa zamrežovali a umiestnil sa obchod Jednota.

V septembri 1953 bola prevedená reorganizácia MNV a to: predsedom ostáva ďalej s. Peter Mikuláš, zástupcom sa stáva Ľud. Šlauka, ktorý sa stáva aj referentom pôdohospodárstva po P. Piatkovi. Referát finančný preberá Jozef Haluška Po Peterovi Krajčí, kolárovi. Ref. výživy sa stáva Mária Krajčová po Ľudovítovi Šlaukovi, iné zmeny v referátoch nenastali. V novembri vzdala sa svojho zamestnania úradníčka MNV v Trstenom Edita Komorášová a na jej miesto bola prijatá nová sila Božena Matloňová z Jalovca.

V roku 1953 úroda bola dobrá. Obilie bolo pekné, zemiakov sa urodilo priemerne hodne a narástli veľké. Niektorí gazdovia pestovali na predpísaných plochách ľan. Niektorým narástol pekný, iným bol slabý. Podľa rozpisu plôch pestovali roľníci mrkvu, jedným sa to podarilo, druhým nie. Tí, čo mali vypestovať mak, na jar im nezišiel, museli siať znova, alebo roľu preorať a obsiať inou plodinou. No niektorým u nich sa urodilo predsa hodne maku, takže i predpísaný kontingent splnili. Ovocia bolo toho roku hodne najmä jablák a bystrických slivák. Medu nebolo, lebo včelstvá boli veľmi oslabené v máji, keď napadlo mnoho snehu. Jarné práce boli zabrzdené tiež touto okolnosťou.

Keď bol zriadený v obci obchod, bola určená povinnosť zberu mlieka vedúcej obchodu, preto od 2. augusta nosia mlieko pre verejné zásobovanie do Jednoty a odtiaľ sa odváža do Lipt. Mikuláša vozmo a niekedy nákladným autom. Predtým zberala mlieko Viktória Uramová.

V obci boli usporiadané oslavy a iné podujatia, boli prednesené mnohé prednášky, prevádzalo sa stranické školenie, v novembri započal sa ľudový kury ruštiny s trinástimi poslucháčmi, ktorý sa prevádza v škole. Masové zložky nevyvíjali takú činnosť, ako im prináleží. 7. nov. 1953 započal sa slávnostne a výstavou kníh v obecnom dome Mesiac českoslov.-soviet. priateľstva, v rámci tohoto bol v obci organizovaný kurz ruštiny. Na ukončení Mesiaca prednášal Jozef Kostka. Výstava kníh trvala po celý mesiac november.

24.2. 1953 navštívil MNV poslanec Drobáň z L. Mikuláša, hovoril o SSSR.

22. marca bol prevedený zber želez. šrotu. 2. júla prevádzal sa súpis obyvateľstva na nové kartotéčne listy.

Jeseň začala byť mokrá, gazdovia usilovali sa vykopať zemiaky čím prv. Neskoršie sa vyjasnilo a nastali mrazy bez snehu. Zem zamrzla, nebolo snehu, v studniach vody ubývalo, mnohí gazdovia chodia statok napájať na potok. Ani v decembri neboli ešte snehu, len 27. dec. padal malý snežik.

22. dec. 1953 bol postavený pred obecným domom "strom mieru", postavil ho Juraj a Matej Krajčí, bol ozdobený červenými, zelenými a bielymi žiarovkami.

Rok 1954

Dňa 23. januára 1954 prevádzal sa hovor s ľudom o návrhoch zákonov o národných výboroch. Návrhy zákonov boli po častiach prečítané a potom predebatované. Občania k návrhom zaujali kladné stanovisko. Pripomienok nebolo.

Po prerokovaní návrhov zákonov v celej ČSR, bol Národným zhromaždením odhlasovaný zákon o národných výboroch a na mesiac máj vypísané voľby do miestnych národných výborov, do okresných a do krajských národných výborov.

Dňa 16. mája 1954 prevádzali sa voľby do miestnych, okresných a krajských národných výborov. Za kandidátov do miestneho NV v Trstenom boli Národným frontom (združoval spoločenské organizácie a KS) navrhnutí nasledovní občania: Peter Mikuláš, murár, Ľudovít Šlauka, cestár, Arpád Haluška, roľník, Viliam Dančík, úradník, Jozef Kostka, úradník, Jozef Haluška, roľník, Vladimír Krajčí, č.d. 30 roľník, Ladislav Droppa, stolár, Edita Chválková, vedúca obchodu. Do okresného národného výboru v Lipt. Mikuláši bola navrhnutá za obec Trstené a Liptovskú Ondrašovú tunajšia občianka, predsedkyňa výboru žien pri Miestnom národnom výbore v Trstenom Mária Krajčová, matka troch detí. Do krajského národného výboru v Žiline bol navrhnutý za kandidáta Národným frontom Ferdinand Bartoš, major, príslušník československej armády.

Vo volebnej komisii účinkovali: Silvester Gajanec, ako predseda, Ján P. Belko, tajomník, Anna Repová, členka za ČSM, Adam Čupka, člen za DO KSS (dedinská organizácia komunistickej strany), Jozef Haluška, člen.

Voľby sa prevádzali v obecnom dome vo veľkej miestnosti. Výsledok volieb do Miestneho národného výboru v Trstenom bol nasledujúci: Peter Mikuláš obdržal 184 hlasov, Ľud. Šlauka 165, Ľud. Droppa 145, Arpád Haluška 174, Viliam Dančík 161, Jozef Kostka 151, Vlad. Krajčí 164, Jozef haluška 169, Edita Chválková 168.

Uvedení kandidatúru prijali, zpomedi seba vyvolili si predsedu a radu pri MNV.

Keďže boli vypísané voľby do Národného zhromaždenia (v Prahe) a Slovenskej národnej rady (v Bratislave), prevedená bola 24. okt. 1954 občianstvu prednáška, aby boli oboznámení o právach a povinnostiach budúcich poslancov do vyššie uvedených politických orgánov štátnej moci. Preto 13. novembra 1954 prišli sa predstaviť do obce kandidáti Národného frontu na poslancecké miesta do Národného zhromaždenia a Slovenskej národnej rady. Zavítali vo večerných hodinách do obce a to Andrej Žiak do NH a Ing. Andrej Levrinec do

Slovenskej národnej rady. V dlhšom rozhovore a živej diskusii zotrvali medzi občanmi do neskorých nočných hodín.

V nedeľu 28. novembra 1954 previedli sa voľby do Národného zhromaždenia a Slovenskej národnej rady. Predsedom volebnej komisie bol Jozef Kostka, členmi Anna Repová, Vladimír Krajčí, obuvník, okresný národný výbor zastupoval Michalík. Volilo sa jednotnou kandidátkou Národného frontu po 182 hlasov za Ondreja Žiaka, poslanca do Národného zhromaždenia a ing. Andreja Levrinca, poslanca do Slovenskej národnej rady. Obec Trstené patrila do volebného okresu Lipt. Hrádok, lebo okres Lipt. Mikuláš bol rozdelený na východnú a západnú časť. Východná časť okresu liptovskomikuláškého patrila k volebnému okresu Liptovský Hrádok, západná k okresu volebnému Ružomberok.

Verejný život

V januári 1954 pracovalo sa na miestnom národnom výbore i vo večerných hodinách na rozpisoch plánovanej živočíšnej a rastlinnej výroby. Prevádzalo sa vyčisťovanie kontingentov a to tak, že pôdohospodári mohli plniť svoje predpísané kontingenti náhradným plnením.

Celoštátne zníženie maloobchodných cien k 1. V. 1954 priemyselných výrobkov: cukru, múky, chleba, textilu, liehových nápojov, šatstva, cigariet prijali občania s radosťou. Z toho vidieť, že strana a vláda stará sa o zvýšenie životnej úrovne pracujúceho ľudu.

Správa obce

Po voľbách do miestneho národného výboru ostáva predsedom ďalej Peter Mikuláš, tajomníkom stáva sa odo dňa 28. mája 1954 Viliam Dančík, člen národného výboru.

Rada miestneho národného výboru v Trstenom zložená bola podľa zákona o národných výboroch zo zvolených členov MNV.

Rada miestneho národného výboru skladá sa z troch členov a to: Peter Mikuláš, predseda, Viliam Dančík, tajomník, Ľudovít Šlauka, podpredseda.

24. X. 1954 bol volený nový výbor žien. Predsedkyňou je Emília Matejková.

Výstavba obce

14. okt. 1954 boli vsadené do studní pumpy a to jedna pred obecným domom a druhá pred národnou školou. Vsádzal ich Peter Mikuláš a Ján Pikla.

Miestny národný výbor v Trstenom poslal na Krajský národný výbor v Žiline žiadosť o vymeranie cesty z Trsteného do Bobrovca, ktorá by bola za svojpomoci a s poskytnutím štátneho príspevku vystavená. V tomto roku vymeraná nebola a na urgenciu obdržal Miestny národný výbor v trstenom odpoveď, že cestu prídu vymerať v máji 1955 roku.

18. decembra 1954 bola obci Trstené pridelená nová motorová striekačka v obnose 29 000 Kčs. Uskladnená je dočasne v starej bývalej kancelárii. Motorová striekačka je vybavená so všetkým príslušenstvom. Predsedom hasičským je Ján Matejka, veliteľom Jaroslav Dančík a strojníkom Milan Dančík.

Pre pridelenú novú striekačku bola zhotovená striekačkáraň zo starej obecnej kancelárie, bola vypĺnená predná stena a vsadené nové široké dvere. Opravu previedol Ján Šefranka tunajší občan a Ján Matejka. Hasiči obdržali v tomto roku nové gumové čižmy, nepremokavé plášte a inú výstroj.

Hospodárske pomery

Oračka v roku 1954 započala sa koncom marca, ale potom prišli dažde, bola prerušená. Mrazy, ktoré zavítali vtedy, keď kvitli ovocné stromy, narobili veľa škody na jarinách a na ovocných stromoch. Trávy bolo v tomto roku hodne, len na sušenie pekného času nebolo. Trojky boli bujné, ale mnohé na sušiakoch pre nepriaznivé počasie sčerneli, stali sa menej kvalitné.

Rok 1954 bol bohatý na úrodu jablák, slivák, hoc v máji prišli i mrazy.

Pre včelárov tento rok bol veľmi zlý, včely počiatkom jara boli silné, ale májové mrazy a zimy ich veľmi zničili, takže pri rozkvele lúk pre hlavnú znášku, včiel nebolo. Včely sa dlho vyvíjali a neskoro a preto nenanosili medu ani pre seba. Predpísané kontingenty 1 1/2 kg od čelade splnené vôbec neboli. Rojov nebolo. Včelári museli včely kŕmiť cukrom, ktorý bol po 10,40 Kčs 1 kg, až neskoršie bol včelárom pridelený cukor po 7 Kčs.

Žatva započala sa 10. augusta, bola pekná, počasie priaznivé, len kedy-tedy pár daždíkov spfchlo. Žitá a pšenice boli pekné, mlátili sa už v auguste. Jariny boli bujné, mnohé poľahli a preto zrno bolo chudšie, ľahšie.

Do obce Trstené boli pridelené dve mláťačky. Obe na elektrický pohon, ale pre zaťaženie elektrickej siete druhá zapojená nebola, len potom, keď bol privezený naftový motor. Mláťačka zapojená na elektrický pohon mlátila stále, ale tá druhá sa hneď pokazila. Bola privezená tretia mláťačka i tá sa hneď pokazila – mlátilo sa len jednou, až neskoršie t. j. 27. septembra 1954 občania sa dozvedeli, že ich bývalá nová mláťačka nachodí sa v obci Gôtovany. Preto uznáša sa Miestny národný výbor v Trstenom a Miestna org. strany KSS, že pôjdu na úrady, aby ich bývalú mláťačku, ktorá je dobrá, bola prevezená na úschovu do obce. Keď táto mláťačka bola privezená, mlatba už chýlila sa ku koncu. Uskladnená je u Vlad. Krajčí, obuvníka. Priemerný hektárový výnos bol v tomto roku 12g obilia.

Zemiakov v roku 1954 urodilo sa menej, ako v predošlom roku. Mnohým po odovzdaní predpísaného kontingentu zostalo len na jedenie o sadbu na jar musia sa postarať. Kontingentné zemiaky boli vykupované 1g po 18 Kčs, to preto, lebo chotár obce Trstené bol zahrnutý do rakovinevej oblasti, hoc rakovina zemiakov sa v chotári nevyskytla.

V tomto roku odhynulo v obci mnoho ošípaných na obrnu a červienku. Keď roľník zaviezol uhynutú ošípanú na bijáreň do Lipt. Mikuláša, aby tým plnil predpísaný kontingent, bolo ošípané vyhlásené za "konfiškát" k použitiu nesúce, navrhnuté na spálenie. Ošípané boli aj očkované, to však nič nepomáhalo, lebo mnohí si očkovať ošípané nedali. V novembri 1954 mnohí občania uzavierali zmluvy na ošípané, ktoré majú vychovať nad určený plán a odovzdať ako nadkontingentnú dodávku pre verejné zásobovanie 1 kg po 16.50 Kčs.

Socialne pomery.

Staré osoby dostávajú starobné podpory aj v tomto roku. Je ich 25, ktorí majú už nad 65 rokov veku, dostávajú starobné alebo invalidné podpory.

Ludovít Brziak začal stavať dom, vystavil len základy a sokel, lebo nebolo možno zadovážiť si všetek stavebný materiál.

Zdravotné pomery

Koncom novembra vyskytli sa prípady ochorenia detí na infekčnú žltáčku. Deti boli vzaté do nemocnice, kde boli očkované proti nej a ponechané v nemocnici 14 dní.

Kultúrne pomery

25. II. 1954 bola usporiadaná spoločná oslava šiesteho výročia víťazstva pracujúceho ľudu. Prednášal P. Mišota z Bobrovca, kultúrnu vložku viedla tunajšia národná škola.

Prvé výročie úmrtia s. Stalina a Gottwalda bolo pripomenuté na zasadaní pléna miestneho národného výboru a masových zložiek.

Na oslavách 1. mája v Lipt. Mikuláši bralo účasť mnoho občanov, školská mládež zúčastnila sa korporatívne i so svojím učiteľom. 2. mája 1954 zavítali do našej obce s kultúrnym programom žiaci a učitelia Osemročnej strednej školy z Bobrovca. Predviedli tance a rozličné recitácie. Toto zavítanie malo slúžiť ako propagácia ku voľbám do miestnych, okresných a krajských národných výborov.

2. okt. 1954 bola usporiadaná oslava “Deň československej armády”, na ktorej bol prítomný aj zástupca čsl. armády.

5. mája 1954 bola usporiadaná zdravotná prednáška na tému “Kojenec”, prednášal Dr. Hlavčo, lekár Ústavu národného zdravia v Liptovskom Mikuláši.

10. nov. 1954 bola prednesená zdravotná prednáška sestrou Mandákovou o “Nákazlivých chorobách”. Do obce chodilo putovné kino každý druhý mesiac.

Spolkový život

Dedinská organizácia KSS schádzala sa pravidelne dvakrát mesačne. Prevádzalo sa politické školenie členov.

Sväz mládeže usporiadal v roku štyri zábavy a jeden fašiangový večer, na ktorom boli predvedené rozličné zábavné výstupy.

Rôznosti

28. okt. 1954 napadol prvý sneh, ale v druhý deň zmiznul.

9. novembra 1954 bolo v obci očkovanie proti moru. Mnohí občania sliepky očkovať nedali.

V roku 1954 Boli v obci tri svadby. Pre svadobníkov boli objednané autobusy, ktoré ich viezli na sobášu buď do Bobrovca alebo do Smrečian.

Narodili sa len traja chlapci. Zomreli dvaja ľudia, jeden chlap a jedna žena, obaja vyše sedemdesiat roční.

V tomto roku narukovali na prezenčnú vojenskú službu štyria mládenci. Z vojenskej prezenč. služby vrátil sa jeden mladenec.

Zápis bol prečítaný a schválený Miestnym národným výborom v Trstenom pod číslom RMNV 4/1955 dňa 14. mája 1955.

Rok 1955

Politický život v obci

Rok 1955 nevyznačuje sa zvláštnosťou v politickej činnosti. Občania sledovali politické udalosti domáce i zahraničné z časopisov, z novín a rozhlasu. Celý politický život v obci však usmerňovala dedinská organizácia KSS, ktorá mávala pre členov a verejnosť časté referáty o politickom živote domácom i zahraničnom. V zasadaní miestneho národného výboru boli prednášané referáty o najnovších udalostiach doma i v zahraničí.

Verejný život

Miestny národný výbor pracoval dobre na čele so s. Peterom Mikulášom, ktorý svoju úlohu predsedu statočne vykonával. Tajomník Viliam Dančík tiež svoju prácu presne vykonával. Účtovníkom bola Božena Matloňová z Jalovca, ktorá svoju úlohu plnila, chovateľské dávky a iné riadne zapisovala a odovzdávala. Miestny národný výbor staral sa, aby občania plnili dodávkové povinnosti voči štátu presne a načas. Miestny národný výbor pracoval spolu s osvetovým zariadením. Osvetové zariadenie viedol Jozef Kostka, ktorý rozplánoval kultúrnu činnosť pre všetky masové zložky v obci a zostavil rozpočet pre osvetové zariadenie. Politický a verejný život občanov aj v tomto roku sa nezmenil. Nanášali sa problémy socializácie dediny, ale zvláštneho presvedčenia sa nedocielilo, nikto neprikročil aktívne k založeniu Jednotného roľ. družstva. Politiku socialistickú nanášal na schôdzkach miestneho národného výboru aktivista okres. národného výboru s. Peter Mišota, predseda Mikuláš a tajomník Dančík.

Občania zaujímajú sa o politické otázky a so záujmom sledovali zprávy z rozhlasu a novín, keď toho roku zišli sa šéfovia vlád štyroch veľmocí v Ženeve v júli 1955: Sovietskeho sväzu, Spojených štátov severoamerických, Anglicka a Francúzska. Neskoršie boli sledované schôdzky zahraničných ministrov týchto štátov konaných v Ženeve v októbri. Pritom boli pozorované aj vnútroštátne pomery u nás v štáte a v obci.

Správa obce

Spravovanie obce ostáva pri starých funkcionároch, len predsedom Akčného výboru národného frontu podľa smerníc stáva sa predseda miestneho národného výboru s. Peter Mikuláš. Túto funkciu zastával pred týmto Ladislav Droppa, robotník.

Komunikačné pomery

V roku 1955 rozšírená bola cesta pri moste cez potok Jalovčianka. Práca bola rozdelená na domy, každý mal odpracovať jeden deň.

Hospodárske pomery

Jarné práce na poli započali sa 20. apríla, lebo bolo stále chladno a snežilo, zem bola mokrá, oračka bola ťažká. Oralo sa len konskými poťahmi, len v jeseni 4 ha pasienok bolo zorané traktorom zo štátnej strojovej stanice.

Vo februári prevádzala sa na miestnom národnom výbore a na národnej škole generálna inventarizácia o stave majetku.

Ovocné stromy pekne kvitli, ale mrazy zničili mnohé včasnejšie kvety. Čiernych slivák nebolo a nebolo ani bystričiek. Jablk bolo hodne.

Po jarných prácach často pršovalo, leto bolo chladné a daždivé. Sena bolo hodne, len pekného času bolo málo, mnoho sena a d'ateliny bolo znehodnotené. Žitá, pšenice a jariny boli bujné, časté dažde ich pováľali, žatva bola ťažká, muselo sa žať hodne kosou – rukami. Žatva započala sa len 18. augusta, žitá a pšenica pomali zreli, kým tieto boli zožaté, už dozrievali jariny.

Mlatba sa započala len v septembri a trvala skoro do novembra. Mláťačkárom bol Ján Haluška, mladší.

6. okt. 1955 prišiel na Trstené prvý kombajn kosiť a mlátiť spoločný ovos na Lanište. Jeden deň kosil a mlátil, namlátil 20q ovsa, ktorý sa uskladnil do obecného domu – bol rozsypaný v sále – neskôr premiestnený k Vladimírovi Krajčiemu, č.d. 64 do sypárne. Ovos nebol vysušený, preto stratil na svojej kvalite.

Úroda zemiakov bola priemerne dobrá, len kopačka bola nesporná, bývalo mokro. Dodávky predpísané boli splnené na 90%. Len Pavlovi Haluškovi neurodilo sa zemiakov a preto nemohol splniť predpísanú dodávku.

V jeseni v novembri dohodli sa občania, že si polepšia pasienky pre statok. Dohodli sa zakúpiť jeden vagón umelého hnojiva. Na kravu vyberal Peter Matloň, ktorý bol poverený touto úlohou, 20 Kčs, na jalovicu 15 Kčs a na jahňa 7 Kčs.

Zelenina najmä kapusta bola napadnutá husenicami, cibuľa a mrkev črviačkami.

I v tomto roku zúrila mor a obrna ošípaných. Mnohí občania prasatá pokúpili a do 8 dní im pohynuli. Je to pliaga v našej obci, lebo svedomitý gazdovia si chcú statočne splniť kontingenty bravčového mäsa a nemôžu, keď im prasatá hynú. Hynuli aj kury – neskoršie boli očkované. Občanovi Vladimírovi Krajčiemu, č. 30 uhynul kôň v jarných prácach na "sviatočnú chorobu".

Sociálne pomery:

V roku 1955 niektorí občania započali novostavby obytných a hospodárskych budov. Blažej Haluška a Rudolf Repa postavili humnár. Adam Dančík prestavil obytný dom, Ľudvik Brziak vybetonoval základy a sokel. Jozef Haluška vykopal studňu a prichystal si materiál na stavbu. Pavol Gajdoš si tiež nachystal niečo materiálu.

Kultúrne pomery:

Medzinárodný deň žien, 8. marca, bola usporiadaná oslava v obecnom dome a súčasne bola prevedená podpisová akcia za odstránenie zbraní hromadného ničenia a za mier, získaných bolo 146 podpisov. 9. marca 1955 bolo premietané filmové predstavenie a zároveň v prestávke bola usporiadaná prednáška "Prevenia zuboliečby", prednášal Horský – zub. technik z Bobrovca. Prevedené boli prednášky politické, hospodárske, filmové predstavenia. Oslavy oslobodenia obce 4. apríla, 1. mája, 6. nov. a iné. Odborné zdravotné prednášky a pedagogické výchovné pre rodičov. Usporiadané boli dve výstavy kníh a to v obchode Jednota a v národnej škole.

Spolkový život, život masových organizácií:

V januári 1955 boli prevedené výročné členské schôdze miestnych organizácií a to dedinskej org. KSS, SČSP, ČSM. Na týchto schôdzach boli podávané zprávy o činnosti a zvolení boli noví funkcionári. Dedinská org. KSS zvolila si piatich členov do výboru a to Jozefa Kostku, Viliama Dančíka, Vlad. Krajčieho, Štefana Urama a P. Belku. Predsedom DOKSS stal sa Jezef Kostka, tajomníkom Viliam Dančík, funkciu pokladníka prevzal Vl. Krajčí. Na výročnej členskej schôdzke SČSP stal sa predsedom org. SČSP Vladimír Krajčí, pokladníčkou Anna Repová, osvetovým referentom P. Belko. Činnosť dedinskej organizácie KSS bola aktívna, mávala stranické školenie, schôdzky výboru a členské schôdze uskutočňovali sa jedenkrát v mesiaci. Rokovalo sa o organizačných veciach ako i o možnosti založenia JRD v obci. Aktivistom tohoto roku za okresný výbor KSS bol určený Peter Mišota z Bobrovca. Sväz československo – sovietskeho priateľstva svoju činnosť zvlášť nevyvíjala. Mládež obmedzila sa na niekoľko zábav a fašiangový večierok.

Rôznosti:

V obci boli dve svadby: priženil sa do Krajčov Jančo zo Žiaru a vydala sa Viera Šefranková do Bobrovčeka.

Zomrel Ján Piatka, Ján Dančík a náhle zomrela Mária Krajčová, Amerikánka.

Narodilo sa troje detí. Ku vojsku narukovali traja mládenci a od vojska prišli traja vyslúžilí vojaci.

V máji na okrášlenie vzhľadu miest a obcí bolo vysadených popri hlavnej ceste 200 kusov topoľov.

2. apríla 1955 bola v obci prevedená národná smena o "Najlepší vzhľad obcí", schraňovalo sa blato cez dedinu, vyčistili sa priekopy.

V dňoch 21. – 23. kronikár obce bol na školení kronikárov v Dolnom Lieskove.

Zápis bol prečítaný a schválený Radou miest. národného výboru v Trstenom pod číslom zápisnice 5/1956 zo dňa 8. mája 1956.

Rok 1956

Politický život v obci:

Život politický v obci v roku 1956 nevyznačoval sa zvláštnosťami. Občania sledovali zahraničné a vnútorné štátne udalosti z novin a z rozhlasu – občas do obce zavítal rečník z Lipt. Mikuláša a ten objasňoval občanom udalosti, ktoré sa u nás doma, v našej republike a mimo nás diali – takýmto prednášateľom bol zväčša Peter Mišota okres. inštruktor pre miestny národný výbor a pre dedinskú organizáciu KSS.

21. januára 1956 bola prevedená výročná členská schôdza dedinskej organizácie KSS, na ktorej podal zprávu o činnosti tejto Jozef Kostka, predseda a ostatní funkcionári. Boli prevedené voľby. Predsedom stáva sa ďalej Jozef Kostka, tajomníkom Viliam Dančík a pokladníkom Vladimír Krajčí, obuvník. Všetci uvedení funkcie prijali a sľúbili, že úlohy im uložené budú svedomite zastávať a plniť.

Verejný život:

Predsedom Miestneho národného výboru v Trstenom je naďalej Peter Mikuláš, tajomníkom Viliam Dančík.

V apríli bola celoobecná schôdza, na ktorej sa uzniesli všetci občania, že navozia štrku a kameňa na prístavbu obecného domu. Chceli vystavať sálu, ktorá by vyhovovala pre všetku kultúrnu činnosť. Štrku a kameňa niektorí navozili, ale niektorí vôbec nič neurobili. Preto, že niektorí nepriložili ruky k práci, ani so stavbou sa nezačalo, ba táto myšlienka neskoršie celkom zanikla.

Predsedníčkou výboru žien po Krajčovej stala sa Edita Chválková, vedúca “Jednoty” v Trstenom. Úlohou výboru žien bolo organizovať ženy a presviedčať ich ku spoločnému obhospodarovaniu v obci, menovaná sa v októbri vydala a tým i funkcie výboru žien sa vzdala. Túto funkciu prevzala Lepišová. 15. februára 1956 zišiel sa výbor žien a ešte iné ženy, aby vypočuli prednášku a hovor o JRD, ktorú predniesla súdružka Ľudmila Dobisová, podpredsedníčka Okresného národného výboru v Lipt. Mikuláši. Prednášky boli robené aj pre mládež a požiarnikov. Pre požiarnikov prednášal Adam Benko z Lipt. Mikuláša. Presvedčovacia kampaň o spoločnom hospodárení v obci bola potom prenechaná dedinskej organizácii KSS, ktorá na svojich schôdkach zaoberala sa neustále touto otázkou.

Výstavba v obci:

V roku 1956 nebola podniknutá žiadna obecnoprospešná stavba, hoc sa plánovala prístavba obecného domu, alebo miestností pre obchod “Jednotu”. Okresný sväz ľudových spotrebných družstiev v Lipt. Mikuláši poskytol obci i 50g cementu na túto výstavbu, len že niektorí občania boli proti tomuto a preto cement bol rozpredaný za normálnu cenu po 60 Kčs a peniaze poukázané Okresnému sväzu ľudových spotrebných družstiev v Lipt. Mikuláši. V tomto roku začali stavať svoje súkromné rodinné domky: Jozef Haluška, Blažej Haluška a prístavbu previedol Štefan Belluš. Blažej Haluška vystavil dom z dreva, ostatní z tehli a z kvadár.

Hospodárske pomery:

Rok 1956 bol rokom vlhkým, cez robenie sena často pršievalo, ale zato roľníci kládli sená na sušiaky a tak zachraňovali krmoviny pre dobytok.

Ošípané hynuli na obrnu a sliepky na mor. Sliepky vyhynuli skoro v celej dedine. Kravy pásol Ľudovít Brziak so svojou manželkou a so synom Ľudovítom. Jalovetá a jahňatá pásol na laništiach Halaj zo Smrečian so svojim synom. Roľníci hospodarili ešte po starom, pravda, s používaním rozličných umelých doplnkových hnojív – len myšlienka socializácie sa v našej obci ešte neuskutočnila, hoc pohovory boli aj v tomto roku prevádzané

úroda obilia bola priemerne dobrá, zemiakov bolo hodne a pekne urastených, kopačka bola príjemná. Žatva sa započala 9. augusta, prvý toho roku žal Ján Krajčí, a to pšenicu. Mlatba sa započala 6. septembra a skončila až koncom októbra.

Úroda ovocia bola priemerná. Slivák bolo hodne.

Zdravotné pomery:

V septembri boli deti očkované proti tuberkulóze. Chytl'ové choroby sa v obci nevyskytli. Len niektorým občanom ešte vyteká hnojovka na ulicu alebo do jarku a tak znečisťuje okolie a obec a kazí zdravý vzduch.

Spolkový život, život masových organizácií:

Najaktívnejšiu činnosť vyvíjala dedinská organizácia KSS. Mávala pravidelné mesačné schôdze a stranické školenia.

Mládežnícka činnosť prejavovala sa usporiadaním niekoľkých zábav, SČSP nevyvíjala žiadnu činnosť, požiarnici mávali cvičenie v letných mesiacoch a schôdzky len občas. Osvetové zariadenie usporiadalo rozličné prednášky a to: pôdohospodárske, ovocinárske, zdravotnícke a jeden kurz varenia. Do obce chodilo pravidelne mesačne putovné kino, ktoré premietalo filmy zábavné a poučné. Občania si na putovné kino zvykli.

Rôznosti:

V roku 1956 boli v obci dve svadby. Vydala sa Kveta Murgoňová do Závažnej Poruby a Eliška Dančíková do Martina. Keď boli tieto svadby a to 30. júna 1956, Rudolf Repa, roľník, z Trsteného, 36 ročný, slobodný išiel do Kráľovej Lehoty po drevo na koňoch a tam ho drevo zabilo. Chystal sa stavať dom. Bola mu rozštiepená lebka. Mŕtveho priviezli na Trstené na nákladnom aute. Na pohrebe bolo veľmi mnoho mládeže a občanov i z okolitých obcí. Nad hrobom za mládež lúčil sa s nebohým Ján Šefranka a mládež zaspievala pieseň "Zahučali hory". Táto udalosť zapôsobila vzrušene na občanov a najmä na mládež a jeho priateľov.

Maďarské udalosti v októbri tohoto roku zapôsobili na občanov stiesnene a sledovali ich rozhlasom a z novín.

V decembri, po udalostiach maďarských, bol predseda dedinskej organizácie KSS v Trstenom Jozef Kostka pozbavený OV KSS (okresným výborom) v Lipt. Mikuláši z funkcie predsedu a dočasne poverený touto funkciou bol Viliam Dančík.

Zápis bol prečítaný a schválený RMNV v Trstenom pod č. 12/1958 zo dňa 8. sept. 1958

Rok 1957

Politický život v obci:

V roku 1957 rozprúdil sa i v našej obci politický život prípravami na voľby do národných výborov a Slovenskej národnej rady. Boli zostavené voličské zoznamy a vybraní kandidáti do miestnych národných výborov, do okresného národného výboru. Do volebného zoznamu bolo zapísaných 190 oprávnených voličov.

28. apríla 1957 bolo v obci predstavovanie kandidátov, ktorý má byť zvolený do okresného, krajského národného výboru a do Slovenskej národnej rady. Prítomný bol Čupka, kandidát do krajského národného výboru a Mária Krajčová, občianka z Trsteného do okresného národného výboru.

19. mája 1957 boli prevedené voľby do národných výborov. Voľby sa prevádzali v Obecnom dome od 7. hodiny. Predsedom volebnej komisie bol Ján Sekan a členovia Silvester Gajanec, Ján Šefranka a Oľga Halušková. Do miestneho národného výboru boli kandidovaní nasledovní občania: Peter Mikuláš, Arpád Haluška, Anna Repová, Peter Belko, Vlad. Krajčí, č. 30, Viliam Dančík, Jozef Kostka, Ľudovít Šlauka, Kornel Šlauka, Vlad. Krajčí, obuv., Štefan Uram.

Voľby prebiehali hladko, volilo sa jednotnou kandidátkou zostavenou národným frontom.

Po voľbe bolo prevedené sčítanie hlasov a jednotliví kandidáti obdržali nasledujúci počet hlasov: Peter Mikuláš 185, Peter Belko 188, Anna Repová 184, Arpád Haluška 186.

1. júna 1957 zišiel sa novozvolený miestny národný výbor na prvú schôdzku, na ktorej bol zvolený predseda a tajomník. Za predsedu bol zvolený naďalej jednohlasne Peter Mikuláš a úväzkovou tajomníčkou sa stala Anna Repová, navrhovaný bol Viliam Dančík, ktorý funkciu neprijal. Po zvolení predsedu a tajomníčky boli zostavené miestne komisie: finančná na čele s P. Belkom, hospodárska na čele s Vl. Krajčím, stavebná na čele Jozef Kostka, kultúr. osvetová – školská na čele s Viliamom Dančíkom, zdravotná na čele so Štefanom Uramom. Účtovníčkou sa stáva ďalej Božena Matloňová z Jalovca, ktorá úraduje v Trstenom v pondelok, v stredu a v piatok.

Výstavba v obci.

V obci sa dokončujú obytné budovy a začínajú sa stavať ďalšie nové rodinné domky. V tomto roku započal stavať rodinný obytný domček Peter Piatka a Ján Repa. Obaja na nižnom konci dediny.

Komunikačné pomery.

Komunikačné pomery v obci sa nezlepšili, most cez potok Jalovčianka, ostáva i naďalej zlý, bol síce čiastočne opravený, ale pre zvýšenú prepravu tovaru a hospodárskych plodín na štátne majetky do Bobrovca, značne sa poškodzuje. Treba by bolo postaviť nový železobetónový most. Cesta od mesta do Bobrovca bola vysypaná vápencovým štrkom, ktorý dostal miestna národný výbor v Iľanove v sume 4400 Kčs.

Hospodárske pomery.

Dňa 19. marca 1957 bol urobený odber krvi u hovädzieho dobytku, najmä od kráv, či sa nevyskytuje tuberkuloza alebo brucelóza.

Jar bola pekná, trávička sa milo zazeleňala vyšli kravičky po prvý krát na pašu dňa 5. mája. Pasie Ľudovít Brziak so svojou manželkou.

Úroda zeleného krmu bola slabšia, obilie bolo priemerne dobré, vylátilo sa v obci okolo 14 vagónov obilia. Zemiaky spočiatku trpeli suchotou, ale neskoršie prišiel dážď, zem dobre navlhla, takže urodilo sa v roku 1957 veľmi mnoho a veľkých zemiakov, dodávky boli splnené aj na voľný nákup mnoho dodané.

V tomto roku hynuli ošípané, sliepky hneď v jarných mesiacoch vyzdychali, dodávka vajec náhradným plnením vyrovnané.

Dňa 29. septembra 1957 prevedená bola národná zmena na ukončenie jesenných prác.

Kultúrne pomery.

Od 4. februára 1957 do 10. februára 1957 prebiehal v obci kurz varenia. Zúčastnilo sa na ňom 18 žien a dievčat.

6. februára 1957 bola prevedená ovocinárska prednáška – prednášal Ján Pagáč, učiteľ zo Sokolčov.

Mládež odohrala jedno divadlo. Predvedená bola hra zo života dedinského ľudu :Páva” od Vansovej – režiroval J. Peter Belko, riaditeľ školy.

Združenie rodičov a priateľov školy malo schôdze každé dva mesiace, na ktorých boli prednesené prednášky o výchove detí v rodine, o pomoci rodiny škole a zdravotné prednášky.

Do obce chodilo každý mesiac putovné kino. Občania si naň zvykli. Dedinská organizácia prevádzala školenie svojich členov a povolávala na toto aj nečlenov.

Rôznosti.

25. sept. 1957 prevedené bolo očkovanie detí proti detskej obrne. Očkované boli deti od 6 mesiacov až do 8 rokov a to trikrát.

V roku 1957 narodilo sa v obci len dvojce detí a zomrel jeden občan.

Zápis bol prečítaný a schválený RMNV v Trstenom pod č. 12/1958 zo dňa 8. sept. 1958.

Rok 1958

Politický život v obci:

V roku 1958, pravda, už koncom roku 1957 začína sa v našej obci politický život viac hýbať ako v predošlé roky. Dedinská organizácia KSS v Trstenom na svojich schôdkach ako i na roku stranického školenia hodne sa zaoberala otázkou založenia jednotného roľníckeho družstva. Rozhýbanie a obrat nastáva po výročnej členskej schôdzke dedinskej organizácie

KSS. Do obce dostávajú sa na pomoc tejto rozliční poradcovia zo závodov a najmä z okresného výboru KSS a z Okresného národného výboru z Liptovského Mikuláša. Radia sa spoločne s DO KSS a s MNV ako začať agitačnú prácu pre založenie JRD v obci Trstené. Denne navštevovali našu obec za Okresný výbor KSS súdruh Lisý, za Okresný národný výbor Michal Pivko, prišli aj okresný predseda s. Veselovský, s. Michal Klobušiak, podpredseda ONV, zo závodov "Likérky" a mliečkarne riaditeľ Vasárhelyi, dr. Mačuha a iní.

Navštevovali sa jednotlivé rodiny a tam sa hovorilo o výhodách občanov hospodáriť vo veľkom. Bolo mnoho ťažkostí u niektorých domácností presvedčiť o vstupe do JRD. Pravda, každý počiatok má svoje ťažkosti ale aj úspechy.

8. marca 1958 bolo podpísané už 32 prihlášok do JRD. Prvý v tento deň podpísal prihlášku Ján Murgon, za ním Arpád Haluška a bratia Ján a Vladimír Krajčí, ktorí odrazu podpísali prihlášky.

11. mesiaca 1958 bola ustavujúca schôdza členov JRD, ktorá sa konala v "Obecnom dome". Túto schôdzu otvoril s príslušným prejavom Peter Belko, riaditeľ školy, ktorý bol ešte 10. marca týmto celoobecnou schôdzou poverený.

Prejav pri otvorení ustanovujúcej schôdze:

Vážení občania, občianky, súdružky, súdruhovia!

Keď sa mi dostala tá česť, z poverenia zo včerajšej schôdze, viesť dnešnú ustanovujúcu schôdzu pre založenie Jednotného roľníckeho družstva v Trstenom. Všetkých Vás srdečne vítam a otváram schôdzu, vítam zástupcov okresného výboru strany, zástupcov okresného výboru strany, zástupcov okresného národného výboru a zástupcov závodov.

Naša obec, dovoľte mi, aby so pár slovami načrtnol históriu jej, datuje sa z čias 13. storočia – spomína sa už v roku 1261, za kráľa Bélu IV. – bola to len malá osádka, kde páni chodili na poľovačky – boli to tak zvané "jágerky" a z nich vyrástlo dnešné Trstené.

Územia bolo dané do léna grófovi Illeshazsimu a ten daroval polia Trsteného, Jalovca a Bobrovca zemanom, Baanovcom. Baanovci hospodárili na Trstenom vo veľkom, po nich aj Schvarz, Bloch.

Naši občania v rokoch dvadsiatych odkúpili si časť majetku Baanovského, na ktorom doposiaľ samostatne hospodárili, dňom 8. marca 1958 ste sa rozhodli svojimi prihláškami hospodáriť vo veľkom, lebo dnes nechceme zaostať v socialistickom štáte za priemyslom – chceme ísť ďalej, vpred! Budovať a dovŕšiť socializmus v našej ČSR. Chceme skutkom prispieť k lepšiemu budovaniu zajtrajška, chceme, aby naše deti sa mali lepšie a žili v mieri a v blahobyte. Dost' krvi a vzdychov vyteklo tu v tejto obci za feudalizmu, svedčila o tom dnes už zbúraná "Palota", veď nápisy na skrini napísané "justitia et prudentia! – "spravodlivosť a múdrosť" svedčia o tom, že tu bola trestnica – súd a teda, žilo tu panstvo a dnes sme tu my a my meníme život našej obce a nášho života.

Na ustanovujúcu schôdzu prišli za OV KSS vedúci tajomník Ján Roháč, s. Lisý, Koniar, za okresný národný výbor s. Ľudmila Dobisová, s. Horvát, vedúci odboru pôdohospodárstva a iní. Na schôdzke boli prítomní všetci členovia jednotného roľníckeho družstva. Do 11. marca podpísalo 52 členov prihlášku pre vstup do JRD.

Po privítaní a prejave zahájenia prehovoril vedúci odb. pôdohospodárstva s. Horvát, ktorý vyzval prítomných, aby Vyzvali návrhovú komisiu, ktorá navrhne členov do správy roľníckeho družstva. Návrhová komisia po uvážení navrhla nasledovných členov do správy JRD:

za predsedu Arpáda Halušku

za podpredsedu Jána Piatku

za účtovníka Jána Šefranku ml.

za pokladníka Kornela Halušku

za skladníka Jána Murgoňa

za rastlinára Jána Krajčieho

za živočíchára Elemíra Repu.

Do revíznej komisie boli navrhnutí:

za predsedu Jozef Kostka

za člena Ján Sekan st.

za člena Terezia Matloňová

Títo uvedení boli prečítaní a pristúpilo sa k hlasovaniu. Návrh členov do správy JRD bol jednohlasne prijatý, každý do uvedenej funkcie.

Na tejto schôdzi predložili občania ústne i písomne nasledujúce požiadavky:

1. Zavedenie do obce autobusovej linky.
2. Zavedenie rozhlasu.
3. Prideliť nákladné auto "Vetries".
4. Postavenie betónového mosta ponad potok Jalovčianka, aby bol spoj s Bobrovcom a mlynom.

27. marca 1958 prišla do obce komisia pre stavbu hospodárskych budov pre JRD. Boli to zástupcovia z kraja, okresu a prizvaní z obce. Komisia obzerala pozemky na troch miestach. Za vhodné miesto uznala pozemok nad Priepadlinou, ale chybovala voda, druhý pozemok vyše Priepadliny severne nad Smreckom za vhodný len vzdialený a zle prístupný, tretí pri potoku Jalovčianka, ale za nevhodný, nevyhovujúci pre malú výmeru.

V júni 1958 bol prevedený prísun stavebného materialu na stavbu hospodárskych objektov pre JRD. Vtedy hodne pršalo, preto nákladné autá materiál nemohli dopraviť na druhý pozemok, ktorý bol schválený pre stavbu maštálí. Poskladali ho popri ceste v obci a pri

Priepadline. Stavbu vymerali na druhom pozemku a tak boli započaté prípravné práce v jednotnom roľníckom družstve. Každý občan sa zaviazal odpracovať na výstavbe šesť pracovných dní zdarma. Od 4. augusta 1958 do konca aug. bola prevedená vrtba studne pri stavebných objektoch JRD, ktorá stála vyše 30 000 Kčs. Jej hĺbka je do 22 m. Pri vrtbe bola zistená tvrdá bridlica, jemnozrnný pieskovec a iné horniny. 5. aug. začali gazdovia vozit' na stavbu JRD štrk, skaly a piesok.

Verejný život v obci.

V miestnom národnom výbore nemení sa nič, predsedom a tajomníkom sú tí istí občania ako v minulom roku. Previedli sa len doplňovacie voľby do okresného národného výboru. Po vzdaní sa mandátu Márie Krajčovej do okres. národného výboru v Lipt. Mikuláši, boli vypísané doplňovacie voľby do ONV, navrhovaný kandidát bol Vasil Nestor, vedúci odboru pre školstvo a kultúru z Lipt. Mikuláša. Prevedenie volieb bolo určené na deň augusta 1958. Dňa 3. augusta menovaný kandidát sa predstavil svojim voličom v obci. Vo voľbách obdržal patričný počet hlasov a bol právoplatne zvolený za obce Trstené a Lipt. Ondrašovú.

Výstavba obce:

V obci v tomto roku začína s výstavbou rodinného domku Ladislav Droppa. V jeseni započali sa stavať základy pre matečník na objektoch JRD. Bol postavený provizorný most ponad potok Jalovčianku.

Komunikačné pomery:

Komunikačné pomery v obci ani z obce sa nezmenili, ba zhoršili.

Dňa 28. júna veľmi pršalo, pršalo i v noci z 28. na 29. júna a celý deň 29. júna. Nastala povodeň. Potok Jalovčianka vystúpil nad normál a strhol drevený most vedúci z Trsteného do Bobrovca. Voda zaplavila polia, zničila pekné obilie a zaliala zemiaky, ktoré alebo vymyla alebo zamyla múľom.

Na povodňové škody bolo obci poukázané 40 000 Kčs, neskoršie 5 000 Kčs okresný národný výbor z týchto peňazí stiahol, pre obec ostalo 35 000 Kčs. Okresný národný výbor v Lipt. Mikuláši pridelil na výstavbu mosta 80 q cementu, 28 m³ dreva na výstavbu mostu.

Hospodárske pomery.

Dňa 13. júna 1958 bolo v našej obci úradné odovzdávanie lesov urbárnych, komposesorátnych a iných do štátnej správy lesov. Za Okresný národný výbor v Lipt. Mikuláši bol prítomný ing. Spiška, za urbár Ján Krajčí, predseda urbárny a za obec člen rady miestneho národného výboru Peter Belko.

V roku 1958 bola úroda priemerná. Obilie bolo dobré, d'ateliny a sena bolo hodne, len zemiakov sa toho roku málo urodilo, hádam pre prudké lejaky, ktoré zapríčinili povodne a zliatie ornice.

Ovocia, najmä jablák, bolo v tomto roku hodne, slivák bolo v obci málo.

Žatva započala sa 18. augusta a mlatba začiatkom septembra.

Členovia JRD urobili už v jarných mesiacoch podsev d'ateliny v hone Diele, aby mali pre plánovaný ustajnený dobytok v budúcom roku kvalitné krmivo. Žatva a ostatný zber úrody bol ešte súkromný. Predpísané dodávky až na zemiaky boli na 100 % splnené, zemiaky len na 60 %.

V jeseni sa sústredilo osivo pre obsiatie už spoločného, družstevného poľa, sústredilo sa žito a pšenica na spoločný jesenný osev. Na jarný osev sústreďoval sa jačmeň a ovos. Pre jednotné roľnícke družstvo bol už v tomto roku zostavený "provizorný výrobný plán". Bola plánovaná 7 Kčs jedna jednotka. (Jednotka bola množstvo práce. Jednotlivé činnosti mali určený počet jednotiek. Rozhadzovanie hnoja viac ako hrabanie sena.)

Zdravotné pomery:

V roku 1958 nevyskytli sa v obci nákazlivé choroby, väčšieho rázu. Občianka Marta Halušková ochorela na nákazlivú žltáčku.

V septembri bolo očkovanie detí proti tuberkulóze, 19. nov a 2. decembra 1958 boli deti očkované proti tetanu.

Spolkový život:

Stranícka organizácia vyvíjala v tomto roku všestrannú činnosť na zabezpečenie výstavby objektov na JRD. Prevádzala v RSS školenie svojich členov a pozývala aj členov MNV a správy JRD na školenie.

10. januára 1958 bola v obci prevedená výročná členská schôdza dedinskej organizácie KSS. Prítomní boli členovia organizácie a za okresný výbor KSS s. Michal Štrkolec. Zprávu o činnosti DO KSS v Trstenom podal Viliam Dančík. Na tejto schôdzi bol zvolený trojčlenný výbor dedinskej organizácie KSS na čele so s. Peterom Piatkom.

Organizácie prijala uznesenie ako záväzok, že bude všestranne podporovať činnosť miestneho národného výboru, aby v obci už tohto roku bolo založené roľnícke družstvo. Toto uznesenie skutočne aj presadzovala na zasadnutiach rady a v pléne miestneho národného výboru.

Miestny dozorný výbor pri obchode "Jednota" a členovia mali výročnú členskú schôdzu 29. jan. 1958, na ktorej do nového dozorného výboru boli zvolení títo občania: Peter belko, predseda MNV, Vlad. Krajčí, jednatel', Jozef Kostka, člen, Ľudovít Šlauka, člen, Mária Krajčová, člen.

Mládež organizovaná v ČSM usporiadala niekoľko zábav a jej činnosť nebola tak aktívna. Členovia chodia do zamestnania a vo večerných hodinách nevenovali pozornosť kultúrnym podujatiam.

Rôznosti:

Víťazstvo februárových udalostí oslavené 24. februára 1958 spoločne so školou a masovými organizáciami v Obecnom dome.

Medzinárodný deň žien bol prevedený 9. marca 1958 za účasti občanov a občianiek, mládeže a školských detí. Prednášal s. Lisý z OV KSS z Lipt. Mikuláša. Žiaci predniesli príležitostné básne k ženám – matkám, ktoré mali tendenciu boja za svetový mier.

Na oslavách 1. mája v okresnom meste zúčastnili sa občania so závodmi a školská mládež so svojim učiteľom.

Medzinárodný deň detí bol usporiadaný 2. júna 1958, žiaci s učiteľom usporiadali výlet do lesa, kde boli prevedené detské hry a spevy.

7. novembra 1958 – Veľká októbrová socialistická revolúcia, oslava priateľstva so Sovietskym sväzom bola prevedená v škole – žiactvo prednieslo príležitostné básne a piesne, slavnostný prejav mal s. Peter Mišota, pracovník okresného národného výboru v Lipt. Mikuláši.

Oslavy deda Mráza na škole boli usporiadané za účasti rodičov a žiakov. Žiaci predviedli divadelný výstup “Príde dedo Mráz! – rozličné básničky a rečovanky. Po tomto boli rozdane prítomným deťom malé darčeky.

25. marca 1958 prvýkrát prišiel do obce odhrňovač snehu.

V tomto roku vydali sa dve dievčatá do Trnovca a to Zdena Lepišová a Anna Kellová.

Zomrela Mária Dančíková, Jarmila Mikulášová a Zuzana Kellová.

Narodilo sa troje detí.

Provizorný most drevený bol postavený trochu vyššie, ako bol predošlý most. Postavili ho občania za príslušnú odmenu z povodňových škôd. Zvyšné drevo bolo popílené na dosky. Časť cementu bola použitá na stavbu operného predmostia, ale prišli silné mrazy so stavbou riadneho mosta sa prestalo. Stavali sa objekty pre jednotné roľnícke družstvo a most ostal v úzadí. Stavbu mosta prevádzal Peter Krajčí, palier.

Zápis tento bol prečítaný a schválený radou a plénom miestneho národného výboru v Trstenom pod č. 4/1960 zo dňa 23. marca 1960.

Rok 1959

Politický život v obci.

Politický život v obci v roku 1959 sa mení, mení sa zmýšľanie, nazieranie občanov na nové veci, na veci spoločné, na spoločnú prácu. Na čele politického života stojí ako vedúca zložka, vedenie dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska, ktorá na každom svojom zasadnutí upevňovala smer strany. Je toto prvý rok spoločného hospodárenia v našej obci na jednotnom roľníckom družstve. Na čele jednotného roľníckeho družstva stojí Arpád Haluška ako predseda, Elemír Repa ako živočíchár a Ján Krajčí ako rastlinár. Okresný národný výbor v Liptovskom Mikuláši pridelil na pomoc pre správu jednotného roľníckeho družstva súdruhu Jána Ďuriana, praktika pre rastlinnú výrobu.

V miestnom národnom výbore nenastala zmena. Jeho predsedom je Peter Mikuláš a tajomníčkou Anna Repová. Na miestnom národnom výbore úradovalo sa vo večerných hodinách, ba často aj v nočných hodinách, len účtovníčka Božena Matloňová úradovala každý pondelok, stredu a piatok vždy od 8-mej hodiny rannej do 14-tej hodiny popoludní.

Verejný život v obci.

Spoločné hospodárstvo mení nazeranie občanov na pôdu a na skutočný život. Mení sa od súkromného hospodárenia na hospodárenie spoločné, na veľkovýrobu. Schôdzuje sa denne a prejednávajú sa problémy v súvisi so sústreďovaním osív a sadív, ďalej so sústreďovaním hospodárskych zvierat a začína sa vypracúvať celoročný výrobný hospodársky plán pre jednotné roľnícke družstvo. Na vypracúvaní celoročného výrobného plánu pracovali: Ján Ďurian, Ján Krajčí a Arpád Haluška.

V jarých mesiacoch spresňovala sa pôda. Túto prácu vykonával pracovník okresného národného výboru z oddelenia geodézie, pri ňom pracoval predseda jednotného roľníckeho družstva Arpád Haluška. Vymerali sa záhumenky pre každého člena jednotného roľníckeho družstva vo výmere 50 árov. Boli merané všetky záhrady pri domoch a počítané do záhumenok každému členovi jednotného roľníckeho družstva. Takto bola urobená hospodárska technická úprava.

Správa obce.

Správa obce ostáva stará, predsedom je Peter Mikuláš, úväzkovou tajomníčkou Anna Repová. Miestny národný výbor sa tiež hodne zaoberá otázkami súvisiacimi s jednotným roľníckym družstvom. Zaoberal sa pracovnými silami pre naše jednotné roľnícke družstvo, lebo po prerokovaní javil sa nedostatok pracovných síl. Táto otázka bola stálou problematikou jednania na zasadnutiach rady a pléna miestneho národného výboru ako aj na členských schôdzach dedinskej organizácie komunistickej strany Slovenska. Miestny národný výbor prejednal prípad Jána Halušku, Blažejka Halušku a Vendelína Benikovského a tak isto aj Jozefa Halušku. Ján Haluška bol rozhodnutím rady miestneho národného výboru určený na jednotné roľnícke družstvo a preto bol zo zamestnania v Lipt. Mikuláši prepustený. Ostatní traja pre neznáme príčiny ostali ďalej v zamestnaní a na jednotnom roľníckom družstve z ich rodiny nebol nikto zastúpený v každodennej práci, hoc rada i tieto osoby žiadala uvoľniť na pôdu.

Výstavba v obci.

V roku 1959 započali stavať rodinné domky šiesti občania a to Milan Dančík, Peter Belko, Ivan Sekan, Ondrej Gežík, Július Haluška a Eduard Gajanec. V tomto roku započala sa aj výstavba aj na dvore jednotného roľníckeho družstva, pokračovalo sa vo výstavbe maštale pre hovädzí dobytok a v jeseni započala sa stavba pre ošípané.

Komunikačné pomery.

Aby na dvor jednotného roľníckeho družstva z obce Trstené bol zaistený lepší prístup, rada miestneho národného výboru objednalo na odsun zeminy na Hôrke, buldozer, ktorý skutočne 14. januára 1959 prišiel a odsúval zeminu do Priepadliny, neskoršie prišli silné mrazy, zem veľmi zmrzla a buldozér musel prácu prerušiť. Za túto prácu miestny národný výbor zaplatil do 62 000 Kč. Keď prišlo teplé slnko, natiskaná zem sa zo zamrznutej zeme zosula a príjazd

na jednotné roľnícke družstvo bol ešte zhoršený. Zasadené boli pod nasýpanú zeminu rúry, ktoré so zosutím boli tiež porušené a voda tak zatarasená, že ešte viac hrozilo zosutie nasýpanej zeminy. Cesta sa v tomto roku teda nedokončila, prístup na dvor sa nezlepšil.

Hospodárske pomery:

V tomto roku začalo sa so sústred'ovaním dobytky pre jednotné roľnícke družstvo. 12. januára 1959 členovia jednotného roľníckeho družstva dovádzali dobytok na váženie pred Arpáda Halušku a odvádzali odvážený dobytok do súkromných maštál', lebo ustajňovacie priestory na dvore jednotného roľníckeho družstva sa len začali budovať. Dobytok bol ustajnený po osem – desať kusov. V jarných mesiacoch bolo adaptované humno Viliama Dančíka pre ustajnenie ošípaných a maštál' u Jaroslava Dančíka pre malé prasatá. Jednotné roľnícke družstvo malo zasiať 2 ha maku, úroda bola veľmi dobrá, výnos bol až 18 q.

Zber previedli žiaci Osemročnej strednej školy z Bobrovca a žiaci Národnej školy z Trsteného. Na jednotnom roľníckom družstve bolo zistené zverolekárom u niektorých kráv, že sú nakazené tuberkulózou, bolo ich 12 kusov, 10. apríla 1959 sedem kusov odviezli a ostatné ešte ostali, ale boli umiestnené osobitne v jednej maštali. Pásli sa v elektrickom oplotku. Úroda v prvom roku spoločného hospodárenia bola dobrá, plánovaná jednotka bola v tomto roku 12 Kčs. 15. januára 1959 obdržalo podľa plánu jednotné roľnícke družstvo prvý traktor Zetor 25, ktorý z Brna priviedol Július Haluška a Jozef Rečičiar, obyvatelia z Trsteného. 9. marca 1959 bola reorganizácia správy jednotného roľníckeho družstva. Elemír Repa sa vzdal vedúceho živočíšnej výroby, prevzal Jaroslav Dančík. Kornel Haluška sa tiež vzdal funkcie pokladníka a stala sa pokladníčkou Darina Kostková.

V máji 1959 bola prevedená ďalšia reorganizácia správa jednotného roľníckeho družstva, na ktorej bol vymenovaný predseda Arpád Haluška a jeho nástupcom sa stal Ján Piatka. Túto zmenu vyžiadal Okresný národný výbor a Okresný výbor komunistickej strany Slovenska v Liptovskom Mikuláši.

7. júna 1959 obdržalo jednotné roľnícke družstvo druhý traktor Super – Zetor 35, priviedli ho šoféri z Brna.

Súkromníci, ktorí mali kone, tieto predávali a družstevných bolo 20, z ktorých mnohé boli veľmi biedne, takže niektoré boli odpredané na mäso.

Úroda ovocia bola slabá. Úroda obilia na jednotnom roľníckom družstve bola priemerná, zemiaky pekné.

Výnosy z jedného ha boli nasledovné: jačmeň 18 q, pšenica 14 q, ovos 16 q, žito 15 q a zemiaky 120 q.

Letné počasie v tomto roku bolo veľmi vírkavé, pre zber sena nepriaznivé, hodne pršalo, mnoho sena zčernelo, stratilo na kvalite. Obilie poľahlo, žatva bola sťažená. Jednotné roľnícke družstvo malo 60 kráv, záhumenkári po jednej.

Rôznosti

24. januára 1959 bola prevedená členská schôdza Jednoty – ľudového spotrebného družstva pri predajni v Trstenom spolu s miestnym národným výborom, na ktorej sa jednalo o stavbe,

alebo o prístavbe obchodu alebo skladu pre obchod. Miestny národný výbor stavbu neschválil a preto obchod ostáva v tých istých miestnostiach, v ktorých bol.

20. februára bola výročná členská schôdza pri predajni 027 v Trstenom za prítomnosti zástupcu okresného vedenia Jednoty - ľudového spotrebného družstva z Lipt. Mikuláša. Na tejto schôdzi boli volení členovia do miestneho dozorného výboru. Boli zvolení nasledovní občania: Peter Belko, ako predseda, Vladimír Krajčí, Ľudovít Šlauka, Jozef Kostka a Mária Krajčová. 8. marca 1959 bola prevedená celoobecná oslava Medzinárodného dňa žien, na ktorej viacdetným matkám boli udelené vyznamenania III. triedy. Vyznamenania po prejave a príležitostných básničkách a spevoch, ktoré predniesli žiaci národnej školy, odovzdal matkám súdruh predseda Peter Mikuláš.

Oslava 15. výročia Slovenského národného povstania spestril svojou prítomnosťou a rozprávaním o zážitkoch z bojov a vedení týchto, účastník Slovenského národného povstania Miloš Nemeč z Lipt. Mikuláša. Hovoril o činnosti partizánov v odboji v Nízkych Tatrách a v celom Liptove. Návšteva na tejto oslave bola veľmi pekná, žiactvo na tejto oslave prednieslo príležitostné básne a spestrilo oslavu ľudovými piesňami.

8. októbra 1959 bola schôdza žien, ma ktorej bola založená odbočka Československého Červeného kríža, prihlásilo sa 30 členov. Predsedkyňou stala sa Anna Brziaková, tajomníčkou Irena Trvalcová. 13. novembra 1959 v rámci Mesiaca – Sväzu československo-sovietskeho priateľstva bol prednášať na Trstenom súdruh Ján Petran z Lipt. Mikuláša na tému "Čo som videl v Sovietskom zväze". Oslavu 42. výročia Veľkej októbrovej revolúcie bola prevedená 6. novembra s programom, ktorý dodala škola.

26. novembra 1959 bola započatá družstevná škola práce pre členov jednotného roľníckeho družstva, vedúcim stal sa Peter Belko, riaditeľ školy. Prednášateľmi boli s. Viliam Krajčí a Michal Grieš. Na družstevnej škole práce boli premietané krátke filmy s hospodárskou tematikou. V júni bol usporiadaný družstevnou školou práce zájazd do Bojníc.

30. mája 1959 z príležitosti Medzinárodného dňa detí zložili pionieri tunajšej školy slávnostný pioniersky sľub.

Od 30. septembra 1959 do 11. decembra 1959 prebiehalo školenie civilnej obrany pre všetkých občanov, na školení prednášal Peter Belko, riaditeľ školy. V tomto roku sa narodilo v obci dvoje detí. (Prečiarknuté:) Zomrela jedna osoba, Mária Dančíková, rod. Kacerová.

Od vojska sa vrátili traja vojaci.

V obci okrem osláv boli premietané každú sobotu filmové predstavenia. Mládež usporiadala o fašiangoch a v lete tanečné zábavy. Členovia jednotného roľníckeho družstva usporiadali dožinkové slávnosti s tanečnou zábavou.

Zápis tento bol prečítaný a schválený radou MNV v Trstenom pod č. 66/1962 zo dňa 19. decembra 1962.

Rok 1960

Politický a verejný život v obci.

Druhý rok spoločného obhospodarovania pôdy na jednotnom roľníckom družstve ukazuje nový spôsob vo výrobe krmovín a živočíšnej výroby. K tomu treba nový vzťah, nové zmýšľanie a toto skutočne sa aj do nášho obyvateľstva postupne vštepuje. V myšliach ľudí odzrkadľuje sa nový vzťah k práci, nové myslenie hoc nie okate, ale predsa, mení sa život v celom dianí v obci. Nový miestny národný výbor s novým, mladým predsedom Viliamom Krajčím a novým tajomníkom Júliusom Oravcom začínajú pracovať v tomto roku na čele obce. Tajomník úraduje denne v obecnej kancelárii a predseda vo večerných hodinách navštevuje tajomníka a informuje sa o vykonanej práci.

Predsedom do 18. júna 1960 bol Peter Mikuláš, ktorý v tejto funkcii viedol obec 10 rokov. Túto funkciu statočne a svedomito vykonával a prenášal v obci slasti i strasti, za túto neunavnú prácu patrí mu vrele poďakovanie. On ako starostlivý komunista skoro každý večer sedával v kancelárii a prezeral príšľú poštu, aby mu nič z pozornosti neušlo. Jeho miesto po voľbách konaných 12. júna 1960 nastúpil Viliam Krajčí a tajomníkom po Anne Repovej stáva sa Július Oravec z Liptovskej Ondrašovej, účtovníčkou ostáva ďalej Božena Matloňová z Jalovca, ktorá úraduje i v tomto roku na tunajšom miestnom národnom výbore v pondelok, stredu a piatok, teda tri dni do týždňa.

Nový miestny národný výbor vzal si za úlohu povzniesť obec a jednotné roľnícke družstvo po stránke výstavby a to: vystaviť cestu z Trsteného do Liptovského Mikuláša, zaviesť autobusovú linku, most cez Jalovčianku, rozšírenie elektrickej siete na nižnom konci dediny a sprístupnenie cesty na družstevný dvor.

Od 23. apríla 1960 pripravovala sa naša obec na voľby do Národného zhromaždenia, do Slovenskej národnej rady, krajského národného výboru, okresného národného výboru. Bolo zriadené agitačné stredisko pre politickú a masovú prácu v obci a ku nastávajúcim voľbám. Previedli sa relácie do miestneho rozhlasu najmä ku voľbám. 3. mája 1960 bola zostavená kandidátka pre poslancov do miestneho národného výboru. Kandidátku zostavoval miestny národný výbor spolu s členmi dedinskej organizácie komunistickej strany.

15. mája 1960 boli sa predstaviť občanom kandidáti navrhnutí za poslancov do okresného národného výboru a to: Jozef Balco z Lipt. Ondrašovej a Július Oravec, kandidát za poslanca miestneho národného výboru. Mal prísť i súdruh Chebeň, kandidát do krajského národného výboru – ten sa však nedostavil na predstavovanie. V priebehu volebnej kampane bola v celej republike prevedená diskusia o návrhu novej ústavy, táto diskusia bola prevedená v našej obci 21. mája 1960.

12. júna 1960 boli v obci prevedené voľby do národného zhromaždenia, Slovenskej národnej rady, krajského národného výboru, okresného národného výboru a miestneho národného výboru. Volebná komisia pre voľby bola v tomto zložená: Peter Piatka ako predseda, Božena Krajčová ako zapisovateľka, Vlad. Krajčí, č 64 člen, Silvester Gajanec, člen a za okresný národný výbor súdruh Líška.

Za poslanca do národného zhromaždenia bol u nás volený Andrej Žiak, do Slovenskej národnej rady ing. Laurinec, do krajského národného výboru súdruh Chebeň, do okresného národného výboru Jozef Balco, do miestneho národného výboru boli volení P. Belko, Anna Repová, Július Oravec, Anna Brziaková, Terezia Matloňová, Viliam Krajčí, Ján Piatka, Peter Mikuláš, Štefan Uram, Ján Repa, Jozef Kostka. Ľudovít Šlauka bol kandidovaný ale z kandidátky vynechaný. Voliť sa začalo o 7. hodine ráno. Okolo 10. hodine boli voľby prerušené, lebo nebolo nadostač kandidátskych listín do miestneho národného výboru. Po

hodine pokračovalo sa ďalej vo voľbách. Výsledky pre voľbu do miestneho národného výboru boli nasledovné: zo 187 voličov odovzdalo platných kandidátskych hlasovacích lístkov za kandidáta: Petera Repu 99 %, Annu Repovú 99 %, Júliusa Oravca 99 %, Annu Brziakovú 99 %, Terezia Matloňová 90 %, Viliama Krajčieho 97 %, Jána Piatku 99 %, Petera Mikuláša 99 %, Štefana Urama 99 %, Jána Repu 97 %, Jozefa Kostku 81 %.

Nový výbor miestneho národného výboru na svojej schôdzi navrhoval na miesto predsedu troch vyvolených poslancov a to Viliama Krajčieho, Štefana Urama a Petera Mikuláša. Návrhová komisia mala navrhnúť z týchto navrhnutých jedného za predsedu pre Miestny národný výbor v Trstenom. Rozhodnuté bolo väčšinou hlasov v prospech Viliama Krajčieho, ktorého potom jednohlasne členovia miestneho národného výboru zvolili za predsedu miestneho národného výboru na obdobie štyroch rokov. Po tomto boli volené komisie pri miestnom národnom výbore. Tajomníkom stal sa Július Oravec, ktorý bol zároveň predsedom školskej a kultúrnej komisie, predsedom finančnej komisie stal sa Peter Mikuláš, pôdohospodárskej komisie Viliam Krajčí a stavebnej komisie Štefan Uram.

Výstavba obce.

V tomto roku začali s výstavbou rodinných domkov Jozef Kostka, Elemír Repa, Jaroslav Dančík a Juraj Krajčí.

Komunikačné pomery.

Od 7. novembra 1960 začali pracovať na výstavbe cesty k hospodárskemu dvoru jednotného roľníckeho družstva občania cigánskeho pôvodu, ktorí kopali priepusty na odvodnenie vyšnej strany cesty a zasádzalo betónové rúry. Na túto cestu bolo okresným národným výborom poukázané 90.000 Kčs. Za tieto peniaze boli kúpené betónové rúry, železo, štrk, kameň a vyplatené mzdy pre pracovníkov cigánskeho pôvodu a pre našich občanov, ktorí sa na stavbe cesty zúčastnili. Občanov cigánskeho pôvodu zamestnával miestny národný výbor preto, lebo naši občania boli toho času zamestnaní na objektoch výstavby na jednotnom roľníckom družstve.

Hospodárske pomery:

Spoločné obhospodávanie v tomto roku vynieslo pekné hektárové výnosy v úrode obilia ale menej zemiakov a viac krmovín. Jačmeň vydal z ha 20 q, pšenica 14 q, ovos 18 q, a žito 18 q. Žať sa započalo 12. aug. 1960 na Strániciach pšenica a 25. augusta 1960 započala sa mlatba pšenice a žita na novej mláťačke na dvoje jednotného roľníckeho družstva. Vymlátené obilie sa skladovalo v súkromných sýpkach, v mlynskom sklade a sušilo sa v starej pivnici Vladimíra Krajčieho a v krechtoch pri hospodárskom dvore.

25. januára 1960 bola na dvore jednotného roľníckeho družstva ukončená stavba matečníka pre ošípané a v ten istý deň boli aj ošípané zo súkromných chlievov a z humna Viliama Dančíka prevedené do novej ošípárne. Bola to stavba nevyschnutá a vlhká, preto ošípané začali chorieť a hynúť. Ovce boli ustajnené na nižnom konci dediny v starej maštali Ľudevita Krajčieho a v humne Jána Repu.

Štátne dodávky boli splnené na 100 %. Plánovaná jednotka bola 14 Kčs plus naturálie. Ovocia v tomto roku bolo hodne a krmivová základňa zaistená.

Rôznosti:

11. januára 1960 zomrela vedúca predajne v Trstenom Božena Ondrejková z Bobrovca, na jej miesto vedúcej nastúpila Anna Dzurošková rodená Murgoňová, ktorá len tri mesiace bola v predajni a po nej nastúpila do predajne Božena Krajčová z Trsteného.

22. januára 1960 boli očkované deti proti tuberkuloze.

13. februára 1960 bola prevedená výročná členská schôdza dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska. Predsedom stal sa Peter Piatka. 16. februára 1960 bola prevedená výročná členská schôdza jednotného roľníckeho družstva, na ktorej podávali funkcionári zprávy o činnosti. Ján Krajčí bol z funkcie rastlinára odvolaný a na jeho miesto bol volený Ján Ďurian. 12. výročie Februárového víťazstva pracujúceho ľudu bola prevedená oslava na miestnom národnom výbore kde zasedalo plénum miestneho národného výboru a pri tejto príležitosti bola prednesená kultúrna vložka žiakmi národnej školy. 8. marca 1960 bola usporiadaná oslava Medzinárodného dňa žien. Prednášal Ján Lisý, z okresného výboru strany, za ženy prednášala Anna Brziaková a Irena Trvalcová predniesla báseň: "Mamička nechceš ma?" Žiactvo tunajšej školy prednieslo nacvičené básne a piesne.

31. marca 1960 bolo prevedené očkovanie proti detskej obrne.

Mládež zahrála divadelnú hru Kmotrovcí dňa 7. 8. 9. mája 1960, ktorá mala pekný úspech. Po divadelnom predstavení bola tanečná zábava. 27. okt. 1960 bola spoločná schôdza národného výboru a dedinskej organizácie strany pre zlúčenie Jednotného roľníckeho družstva Trstené s Jednotným roľníckym družstvom v Bobrovci. 29. okt. 1960 po statočnej dokončenej poľnohospodárskej práci boli usporiadané dožinky v obecnom dome. V júni 1960 v rámci družstevnej školy práce bol usporiadaný spoločný zájazd členov jednotného roľníckeho družstva a účastníkov družstevnej školy práce na Krásnu Hôrku, ktorý sa účastníkom veľmi páčil. V jesenných mesiacoch pokračovalo sa v školení družstevníkov v družstevnej škole práce. Prednášal súdruh Patkan zo štátnych majetkov v Bobrovci. Na družstevnej škole práce boli premietané krátke filmy s tematikou poľnohospodárskou a živočíšnou. Vedúcim bol Peter Belko, riaditeľ školy.

K 43. výročiu Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie bolo nacvičené vedúcou pionierskej organizácie Martou Kostkovou a predsedkyňou mládeže Annou Uramovou pásmo: "Večer poezie a tancov" s pioniermi a žiakmi z tunajšej obce.

29. decembra 1960 bola prevedená voľba správy zlúčených družstiev so sídlom v Bobrovci, boli volení Karas, predseda, Sekej rastlinár, Pažitná, hlavná účtovníčka a Juráš ako živočíchár.

V roku 1960 narodilo sa 4 detí; vydala sa Marta Murgoňová a oženil sa Viliam Krajčí a Dušan Krajčí.

Zomrel Ján V

Tento zápis bol prečítaný a schválený RMV výboru v Trstenom pod č. 66/1962 zo dňa 19. decembra 1962

Rok 1961

Politické pomery a politický život v obci:

Život v obci kráča svojím tempom ďalej, zmýšľanie ľudí mení sa zo dňa na deň, prichádzajú nové veci a najmä zlúčenie Jednotného roľníckeho družstva v Trstenom s Jednotným roľníckym družstvom v Bobrovci. Na miestnom národnom výbore úraduje sa denne, lebo vo voľbách konaných v roku 1960 bol zvolený za tajomníka obce s celodenným úväzkom Julius Oravec, ktorý je platený za celodennú prevádzku. Prvé mesiace úradoval v obecnej kancelárii aj účtovník jednotného roľníckeho družstva, ale po zlúčení družstiev spoločná správa pre Jednotné roľnícke družstvo s názvom "Nový život" so sídlom v Bobrovci, zriadila si svoje kancelárie v bývalej starej fare v Bobrovci, kde prešiel aj účtovník Ján Šefranka. Dňa 4. februára 1961 bola prevedená výročná členská schôdza Jednotného roľníckeho družstva v Trstenom, na ktorej boli volení zástupcovia JRD z Trsteného do spoločnej správy JRD "Nový život" v Bobrovci. Z členov jednotného roľníckeho družstva boli navrhnutí a zvolení do spoločnej správy nasledovní občania: Ján Piatka, Jaroslav Dančík a Peter Matloň. Zprávu o činnosti podal Ján Šefranka, Ján Krajčí, Ján Piatka a Jar. Dančík. Predsedom miestneho národného výboru je Viliam Krajčí, tajomníkom Július Oravec a obecnou tajomníčkou Božena Matloňová. Miestny národný výbor pokračuje vo svojej práci započatej rokom 1960-tym.

7. marca 1961 bola prevedená členská schôdza Jednotného roľníckeho družstva "Nový život" dvor Trstené za účelom schválenia CVP (celovýrobného plánu). Tento bol odhlasovaním schvalený, námietok nebolo. Plánovaná jednotka 18 Kčs plus naturálie.

19. mája 1961 bolo zasadanie rád miestnych národných výborov a výborov Komunistických strán z okolitých obcí v Bobrovci pre výmenu predsedu Jednotného roľníckeho družstva Nový život v Bobrovci súdruha Karasa. Rady a výbory DO KSS nesúhlasili s výmenou Karasa za iného a preto s. Karas ostal predsedom ďalej.

Verejný život:

Sčítanie ľudí, domov i zariadenia.

Sčítanie ľudí previedlo sa k 1. marcu 1961 a prevádzalo v celom našom štáte aj v našej obci. Sčítacím komisárom bol Anton Groma. Prítomných občanov ku tomuto dňu bolo podľa sčítania 286 osôb. Keď porovnáваме s predošlými sčítaniami ľudí, vidíme, že počet obyvateľom v obci klesá a to preto, lebo mladí ľudia, ktorí sa poženili, odsťahovali sa najviac do Lipt. Mikuláša, kde sú zväčša zamestnaní, tým sa javí klesajúca tendencia. Obytných budov pribudlo, obec sa rozšírila smerom na Lipt. Mikuláš, je 80 popisných čísel.

3. decembra 1961 bola prevedená voľba sudcov z ľudu, z našej obce bola volená za sudkyňu z ľudu Mária Krajčová č.d. 64. ktorá túto úlohu prijala a vykonáva.

Výstavba obce:

V roku 1961 pristavil Ján Kello ku otcovskému domu prednú izbu a Blažej Haluška začal s prístavbou izby ku svojmu rodinnému domu. Ostatné domy z roku 1960 boli ďalej dostavované ale nedokončené.

Komunikačné pomery:

Ako už v predošlom roku bolo spomínané, že bolo započaté s výstavbou príjazdovej cesty na dvor jednotného roľníckeho družstva, s touto robotou sa ani v roku 1961 nemožno pochváliť – cesta nebola dokončená. Keď pršalo a pôda rozmokla, nedalo sa traktorom ani iným motorovým vozidlom prepravovať ta a späť, ba ani konvy mlieka nemohli byť bez námahy prevezené, použitý konský záprah len – len že pretiahol voz.

Hospodárske pomery:

Spoločné gazdovanie vo veľkom, teda v zlúčenom Jednotnom roľníckom družstve “Nový život” v tomto roku nebolo najlepšie.

Úroda bola priemerná. Výmlat sa odvážal už do spoločnej sýpky pri centrálnej správe. Časť zemiakov bolo uskladnených v pivnici Vlad. Krajčieho a v krechtoch pri objektoch družstevného dvora.

1. augusta 1961 započala sa u nás žatva. Žalo sa strojami, koňmo a veru hodne ručne, lebo obilie bolo poľahnuté. Mlátilo sa na dvore JRD a slama sa tiež tam do stohov dávala. Štátne dodávky družstvo už plnilo ako celok. Zber zemiakov sa toho roku skončil 5. októbra – úroda bola pekná a dobrá. Dodávka pripadajúca na dvor Trstené bola na 100 % splnená. Na hone “Dolu jarky” bola pekná úroda kapusty a kalerábu.

Ovocia a medu bolo málo, lebo jarné mrazy zničili hodne kvetu kvitnúcich stromov. Sena v tomto roku bolo ozaj hodne, len viac pršalo, nezobralo sa kvalitné.

Rôznosti

Dňa 4. januára 1961 zavítal do našej obce poslanec Národného zhromaždenia s. Andrej Žiak, ktorý o trinástej hodine mal hovor s občanmi o potrebách a bolestiach obce. Poslanec Žiak hovoril o vnútroštátnej a zahraničnej politike a po prejave mu občania dali úlohu, aby za obec Trstené prehovoril na patričných miestach, najmä ohľadom výstavby cesty a zapojenia autobusovej linky smer Trstené – Lipt. Mikuláš a výstavbou mosta ponad potok Jalovčianka a príjazdnu cestu na dvor družstevný. Úlohy, o ktoré občania žiadali poslancu Žiaka, sú nie malé, menovaný si ich poznamenal a sľúbil o nanesení našich problémov na okrese a kraji.

13. januára 1961 konala sa výročná členská schôdza Dedinskej organizácie KSS, na ktorej boli prerokované úlohy pre ďalší rozkvet našej obce a bol zvolený nový päťčlenný výbor, za predsedu bol zvolený P. Piatka, zástupcom stáva sa V. Dančík, zapisovateľom Julius Oravec, pokladníkom P. Belko a revízorom Ján Durjan.

V prvom štvrtroku ešte riadne bežala družstevná škola práce, na ktorej prednášal s. Patkan zo štátnych majetkov a ing. Uhrík. Premietané boli krátke filmy. Družstevná škola bola útechou pre družstevníkov.

25. februára bola usporiadaná oslava 13. výročia víťazstvo českoslov. pracujúceho ľudu, na ktorej sa zúčastnili žiaci a občania.

8. marca 1961 bola usporiadaná oslava Medzinárodného dňa žien, na ktorej žiactvo Národnej školy v Trstenom predniesli príležitostné básne a piesne. Slávnostný prejav predniesol P. Belko, riaditeľ školy a prítvet k ženám predniesla Anna Gajdošová, predsedkyňa výboru žien.

21. februára pionierska organizácia a žiactvo previedla poobedie "Hviezdoslavov Kubín", na ktorom boli víťazi odmenení knižnými cenami.

14. marca združenie rodičov a priateľov školy spolu so školou a miestnym národným výborom objednalo štrk na vysypanie školského dvora, ktorý bol aj rodičmi a žiakmi na dvor rozsypaný. Na rozsypaní zúčastnilo 13 rodičov a 14 žiakov.

14. mája bola verejná oslava 40. výročia založenia Komunistickej strany Československa. Na oslave prednášal M. Kornalský, riad. školy z Bobrovca. Kultúrnu vložku dodala Národná škola v Trstenom, predniesli básne Pieseň o komunistickej strane, Nesieme kvietky a báseň Strana.

13. júla bola nad obcou veľká búrka, blesk udrel do stoha, v ktorom bola na vrchu slama a vo spodku d'atelina a seno. Stoh hneď nehořel, ale len v druhý deň nad ráno, hasiči celý stoh rozťahali, ale z neho nič krmiva nezachránili. Škoda bola odhadnutá na 40 000 Kčs.

1. augusta zavítal do našej obce na návštevu bojovník zo SSSR, ktorý sa zúčastnil na oslobodzovaní našu obec – pri bojoch prešiel ako prvý do domu kde býva teraz Jozef Lepiš.

4. decembra 1961 napadlo mnoho snehu a ťarcha snehu potrhala elektrické vedenie, telefónné a rozhlasové vedenie, polámal mnoho ovocných stromov a v lese mnoho ihličnatých stromov. Škodu, ktorú obec utrpela odhadla sa na 14 500 Kčs. Rozhlasové vedenie bolo hneď opravené a tak isto telefónné a elektrické vedenie.

6. novembra bola prevedená oslava 44. výročia Veľkej okt. socialistickej revolúcie vo večerných hodinách v obecnom dome. Prednášal Belko a žiactvo predviedlo kultúrnu vložku a 11. dec. 1961 predniesol na záver Mesiaca – SČSP o význame 44. výročia a podpísania zmluvy o priateľstve medzi ČSR a SSSR riad. školy Kornalský z Bobrovca.

V roku 1961 narodilo sa dvojete detí, vydala sa Z. Halušková, Gajancová Anna, Elena a Mária Brziaková, oženil sa Ján Kello a Ján Haligarda. Zomrela Turzová.

Spolkový život miestnych organizácií ako ČSM (československá mládež), ČSPO (požiarna ochrana), ČSČ – kríž (červený kríž) má ešte vždy ťažkosti so schôdzovaním, lebo vhodnej miestnosti, aby v zime bola vykúrená, nebola. Len premietanie filmu vyžadovalo vykurovanie veľkej miestnosti. Masové organizácie na fašiangy usporiadali tanečnú zábavu a v lete tiež. Prednášky s filmovým predstavením.

O zdravotné pomery postaral sa ČSČK (červený kríž) a dal röntgenovať obyvateľov, pri ktorých bolo zistených niekoľko zistených niekoľko prípadov tbc. Žiaci boli očkovaní tiež proti tbc. Zistení boli liečení ústavne v Tatrách.

Tento zápis bol prečítaný a schválený radou MNV v Trstenom pod č. 66/1962 zo dňa 19. decembra 1962.

Rok 1962

Politický a verejný život v obci.

Politický život, ktorý bol začiatkom roka tichý, pokojný, keď každý občan statočne vo svojom pracovnom pomere vykonával svoje povinnosti, narušila vzrušujúca správa a to blokáda Kuby, ktorú previedla USA. V tomto rozrušení mnohí občania hodne navštevovali obchody, teda začali vykupovať a tvoriť si zásoby.

Občania sledovali so záujmom tunajšie a zahraničné udalosti z novín, z rozhlasu a televízie. Keď po dvojmesačnom napätí sa politická situácia ukludnila, naši občania prejavili radosť a uspokojenie, že vojnové nebezpečenstvo bolo rozumne zažehnané a s takou duchapritomnosťou, ako pred tým, vykonávali svoje každodenné pracovné povinnosti.

Štvrtý rok spoločného obhospodarovania pôdy vo veľkom a spoločnom jednotnom roľníckom družstve "Nový život" a nové podmienky i nové zmýšľanie ľudí sa ustávajú a ukazuje sa viac jednotnosti i v pracovnej morálke, hoc štrbiny sa ešte vyskytujú najmä v období špičkových prác, tie sú ešte nie zabehané v dobre vyšliapaných chodníkoch. Pravda, badať, že pracovná morálka sa upevňuje a pozerá sa na spoločné vlastníctvo iným okom ako predtým.

Na miestnom národnom výbore uradoval denne až do 1. júla 1962 Júliu Oravec, tajomník, od ktorého občania očakávali viac vykonať dobra pre celok, pre obec, no nestalo sa tak. Jeho odchodom sa úradovanie v obci ešte viac skomplikovalo, ba boli i také dni, že nemal kto podpísať potvrdenie a pečiatku udrieť. Agenda ležala, účtovníčka Božena Matloňová, ktorá i v tomto roku dochádzala z Jalovca, akosi nebrala za povinnosť vykonať aj tú tajomníkovu robotu, až keď predseda V. Krajčí po večeroch, vybavoval aj tajomníkovu agendu, pohla sa práca nakopená dopredu. Neskoršie bol požiadaný Vladimír Mikuláš, aby pomohol vykonávať tajomnícku funkciu, ktorý skutočne tohoto sa ujal.

28. októbra 1962 boli v obci prevedené doplňovacie voľby do miestneho národného výboru, aby chýbajúci člen doplnil počet poslancov, a aby z nich práve navrhovaný a zvolený prevzal funkciu tajomníka. Tá poslanca do miestneho národného výboru bol navrhnutý Vladimír Mikuláš, 27 ročný občan, slobodný, zamestnaný v Kožiarskych závodoch v Lipt. Mikuláši. V doplňovacích voľbách konaných 28. okt. 1962 pre navrhnutého kandidáta bolo odovzdaných 182 platných lístkov a preto vyššie uvedený bol zvolený ako poslanec miestneho národného výboru v Trstenom. Od zvolenia uplynul mesiac a 4. decembra 1962 zišiel sa plénum MNV a zvolil Vladimíra Mikuláša za tajomníka na uprázdnené miesto, avšak len ako úväzkový, ktorý bude úradovať vo večerných hodinách a to v pondelok, stredu a piatok.

4. decembra 1962 bola zmenená rada MNV, členom stal sa tajomník Vladimír Mikuláš a jeho otec Peter Mikuláš bol uvoľnený z členstva rady a z členstva miestneho národného výboru. Ďalej do rady bol prizvaný Peter Belko na miesto Anny Repovej a miesto Petera Mikuláša Jozef Kostka. Týmto dňom ujal sa úradovania Vladimír Mikuláš.

Výstavba obce.

Miestny národný výbor už v predošlých rokoch požiadal Energetické závody v Lipt. Mikuláši o predĺženie elektrickej siete v obci. Predĺženie sa uskutočnilo 19. apríla 1962, keď závodný inžinier vymeral a určil smer predĺženia elektrickej siete. 19. apríla boli hneď kopané jamy pre elektrické stĺpy. Jamy kopali občania sami, lebo sa zaviazali, aby čím prv elektrické vedenie bolo rozšírené aj na nižný koniec obce. Boli osadené železobetonové stĺpy a 24. a 25. apríla natiahnuté elektrické drôty a jednotlivcom zavedené elektrické prípojky. Prípojky si

občania sami uhradili. Predĺženie elektrickej siete bolo financované z doplnkového rozpočtu Miestneho národného výboru v Trstenom.

Opravy ciest, obecného domu ani školy v tomto roku sa nekonali. Prístavba skladu pre obchod bola odsunutá pre nedostatok finančného krytia a zo strany Jednoty – ĽSD (ľudové spotrebné družstvo) v Lipt. Mikuláši nezaplánovaná na rok 1962.

V tomto roku sa započala renovácia rím. kat. kostola pochádzajúceho z roku 1262. Bola renovovaná strecha, povala, najcennejšia vec starý organ a pristavená sekrestia na pôvodnom mieste.

Komunikačné pomery v obci.

Komunikačné pomery v obci sa nezlepšili, blata na ceste cez obec je ešte vždy dosť, prístup po príjazdnej ceste na dvor JRD je v daždivom počasí nemožný. Auto po mlieko na dvor JRD nemôže jazdiť, mlieko sa dovážalo do obce koňmo a len tak auto odvážalo mlieko do Lipt. Mikuláša. Dojičky a krmiči stále sa ponosovali na neschodnú cestu na správe JRD i na miestnom národnom výbore. Aby aspoň trocha bola zlepšená chôdza chodcom, rozhodol sa Výbor žien v Trstenom vyslať na patričné miesta ženskú delegáciu, ktorá aspoň toľko vymôhla, aby cestná správa predala niekoľko kubíkov drobného makkadamu na úpravu chodníka cez dedinu. Tento bol skutočne dodaný a preplatený z rozpočtu Miestneho národného výboru. Rozsypali ho občania popred svoje domy a tak upravili aspoň chodník pre peších. Most, cesta z Lipt. Mikuláš a príjazdná cesta na dvor JRD ostali zas len v úbohom stave. Lavička cez potok Jalovčianku je len provizorne spravená, často na ňu treba vsádzať nové dosky. Motoristi aj cez takú slabú lavičku odvažujú sa premávať.

Hospodárske pomery:

Zima bola krutá, snehu bolo mnoho. Pre dlhú zimu jar sa oneskorila, konečne 24. apríla začali v našom chotári družstevníci orať a siať. Orba bola ťažká. V máji a v júni málo pršalo, trávica slabo rástla, preto sena nebolo a keď zemiaky mali rásť, vtedy prišla suchota-zemiakov sa urodilo málo. Obilie, hoc aj bolo nízko urastené, predsa pri výmlate priemerne sypalo.

Záhumenkári chovali v tomto roku 34 kráv, na dvore JRD bolo vyše 200 kusov rožného statku. JRD "Nový život" vyplácalo 18 Kčs plus naturálie. Žatva sa započala 27. augusta a 3. septembra začali na dvore JRD mlátiť žito a neskoršie pšenicu a ostatné obiloviny. Ovocia sa v tomto roku málo urodilo, medu nebolo, lebo cez znášku boli sychravé a chladné dni.

Kultúrne pomery:

O kultúrne pomery starala sa škola, osvetová beseda, Sväz mládeže a Československý červený kríž. Boli prevedené rozličné prednášky, oslavy, tanečné zábavy a každý týždeň premietaný film. Dedinská organizácia KSS prevádzala rok stranického školenia pre svojich členov a funkcionárov obce. Mládež s veľkou obeťou zahrala divadelnú hru od Dr. Ivana Stodolu "Bačova žena". Hlavnú postavu Evy vytvorila veľmi úspešne Ľudmila Murgoňová, Miša – Juraj Krajčí – režíroval P. Belko. Divadelné predstavenie bolo v obci odohrané dvakrát a to 17. a 18. marca 1962 a 7. apríla bolo odohrané v Liptovskom Ondreji a 15. apríla 1962 odohrané v Bobrovci. Predstavenia boli úspešné. Ondrejčania ako "revanž" prišli na

Trstené s estrádou. Usporiadany bol MDŽ, na ktorom vystupovala škol. mládež s kultúrnym programom. ČSM program doplnila.

Zdravotné pomery

Rok 1962 vyznačoval sa krutou zimou, fujavicami a mrazmi -30° aj vyššie. Ľudia a deti choreli na chrípku. Pre nepriaznivé počasie, zaviate cesty, robotníci nemohli ísť ani do práce. Žiactvo pre silné mrazy a chrípkovú epidemiu malo predĺžené polročné prazdniny o 14 dní vo februári. Iné ochorenia sa v obci nevyskytli. Deti a žiaci boli očkovaní proti záškrtu, čiernym kiahňom, tbc a iným chorobám.

Spolkový život a život masových organizácií:

V našej obci v roku 1962 sú nasledovné masové organizácie: DO KSS, ČSM, PO (požiarna ochrana), ČSČK (červený kríž), OB (osvetová beseda), členovia Jednoty – ĽSD (ľudové spotrebné družstvo). Dedinská organizácia KSS máva pravidelné schôdzky každý mesiac a podľa potreby, pomáha riešiť rozličné problémy miestnemu národnému výboru a správe JRD. Československý sväz mládeže máva nepravidelné schôdzky a pomáha brigádnicky pri výstavbe dvora JRD a pri špičkových prácach na poľnohospodárstve. Požiarnici usporiadali tanečné zábavy a rozhlasové relácie. Československý červený kríž mával schôdze s prednáškami a premietanie krátkych zdravotných filmov. Osvetová beseda, ktorej predsedom je Juraj Krajčí, riadi všetky kultúrne podujatia, má na starosti premietanie filmov každú sobotu. Členovia Jednoty – ĽSD mávajú členské schôdze a miestny dozorný výbor mal za úlohu kontrolovať činnosť prevádzkovej jednotky 027 v Trstenom, ktorej obrat činil v tomto roku 541.000 Kčs.

Rôznosti.

Požiarnici usporiadali 6. januára 1962 tanečnú zábavu. ČSM po divadelnom predstavení 19. marca bola tiež usporiadaná tanečná zábava. 5. marca 1962 bola prevedená členská schôdza Jednoty – ĽSD, na ktorej bol premietnutý film "Bosorky zo Sedanu". V tomto roku boli prevedené prednášky pre občanov so zdravotnou tematikou, najviac prednášal obvodný lekár Dr. Viceník z Bobrovca. Prednášky rázu poľnohospodárskeho a ovocinárskeho prevádzali prednášatelia z Lipt. Mikuláša. Keď USA vyhlásila blokádu Kube, prišiel prednášať Daniel Ševčík, zástupca riaditeľa ZDŠ v Lipt. Mikuláši o neprávom páchanom na kubánskom ľude.

8. marca bola prevedená oslava MDŽ, na ktorom previedla škola svoj program na počesť našim matkám. 8. apríla 1962 bola celoobecná schôdza, na ktorej boli vytýčené potreby obce: najmä cesta, most, autobus a iné. Na tejto schôdzi bolo dohodnuté aby poverení občania a to Ján Piatka, Peter Piatka a predseda Viliam Krajčí, šli ako delegácia na ONV k predsedovi a aby predložili požiadavky občanov o výstavbe vyššie uvedených pre obec. Od 29. okt. do 22. novembra prebiehalo školenie obyvateľstva pre CO (civilná obrana). 7. novembra bola usporiadaná oslava Mesiaca československo-sovietskeho priateľstva, na ktorej žiactvo prednieslo priliehajúcu kultúrnu vložku. Na ukončenie Mesiaca československo-sovietskeho priateľstva prednášal Kornalský, riaditeľ ZDŠ z Bobrovca.

V tomto roku bolo pripomenuté nášmu obyvateľstvu 700 – sté výročie založenia našej obce – bol pripomenutý rok 1262, keď Béla IV., kráľ uhorský založil našu obec.

V tomto roku narodilo sa jedno dieťa. Zomrel jeden človek Lambert Brziak, 83-ročný stavec. Bola jedna svadba – ženíl sa Július Haluška, za manželku si vzal Martu Sekanovú. Pri vojsku bol Ľudovít Brziak.

Tento zápis bol prečítaný a schválený radou MNV v Trstenom pod č. 66/1962 zo dňa 19. decembra 1962.

Zápisy do kroniky od 1-vej strany až po 181 stranu previedol Ján Peter Belko, riaditeľ školy, ktorý bol kronikárom obce do 31. decembra 1962.

J. P. Belko – kronikár